

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kuues koda)

15. juuli 2015*

Konkurents — Keelatud kokkulepped — Euroopa pingestusteraseturg — Hindade kindlaksmääramine, turu jagamine ning tundliku äriteabe vahetamine — Mitmeosaline rikkumine — Üks ja vältav rikkumine — Enda mitteseotusest teatamine — Rikkumise raskus — Kergendavad asjaolud — Võrdne kohtlemine — Karistuste ja sanktsioonide individuaalsuse põhimõte — Maksevõime hindamine — Komisjoni 2002. aasta koostöoteatis — 2006. aasta suunised trahvide arvutamise meetodi kohta — Täielik pädevus

Kohtuasjas T-393/10,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, asukoht Hamm (Saksamaa),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, asukoht Hamm,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, asukoht Iserlohn (Saksamaa),

esindajad: advokaadid C. Stadler ja N. Tkatchenko, hiljem C. Stadler ja S. Budde,

hagejad,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: V. Bottka, R. Sauer ja C. Hödlmayr, keda abistas advokaat M. Buntscheck,

kostja,

mille ese on nõue tühistada ja muuta komisjoni 30. juuni 2010. aasta otsus K(2010) 4387 (lõplik) ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38.344 – Pingestusteras), muudetud komisjoni 30. septembri 2010. aasta otsusega K(2010) 6676 (lõplik) ja komisjoni 4. aprilli 2011. aasta otsusega K(2011) 2269 (lõplik), ning nõue tühistada komisjoni konkurentsi peadirektoraadi peadirektori 14. veebruari 2011. aasta kiri,

ÜLDKOHUS (kuues koda),

koosseisus: president S. Frimodt Nielsen (ettekandja), kohtunikud F. Dehousse ja A. M. Collins,

kohtusekretär: ametnik K. Andová,

arvestades kirjalikus menetluses ja 10. juuli 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse¹ [...]

II– 14. veebruari 2011. aasta kirja tühistamismõude vastuvõetavus

- 92 Olgu meenutatud, et menetluse käigus tegi peadirektor hagejatele teatavaks 14. veebruari 2011. aasta kirja, millega jäeti rahuldamata nende maksevõime uuesti hindamise taotlus, mille nad olid komisjonile esitanud 12. augustil 2010 ehk esialgse otsuse vastuvõtmise ja käesoleva hagi esitamise vahelisel ajal.
- 93 Selles kirjas, mis koostati pärast hagejate esitatud faktiliste asjaolude ja ajavahemikus 12. augustist 2010 kuni 7. veebruarini 2011 komisjoni teenistuste esitatud mitmele küsimusele antud hagejate vastuste analüüsimist, asus peadirektor vaidlustatud otsuses esitatud põhjustest vastupidistel põhjustel seisukohale, et hagejate trahv ei kuulu nende maksevõime arvessevõtmisest tingituna vähendamisele.
- 94 Hagejad palusid repliigis luba laiendada hagi nõuded 14. veebruari 2011. aasta kirja tühistamisele (vt punkt 66 eespool).
- 95 Komisjon on sellele taotlusele vastu, kuna esiteks ei muuda kõnealune kiri nende õiguslikku olukorda ja järelikult ei saa selle peale esitada tühistamishagi ning teiseks ei esitanud hagejad oma maksevõime uuesti hindamise taotluse põhjendamiseks uusi ja olulisi asjaolusid. Järelikult on 14. veebruari 2011. aasta kiri neil asjaoludel puhtalt kinnitav. Komisjon väidab veel, et kuna hagejate maksevõime hindamine kuulub Üldkohtu täieliku pädevuse alla ja kuna viimane on selle pädevuse teostamisel kohustatud arvesse võtma oma otsuse tegemise ajal esinevat faktilist olukorda, siis ei ole hagejatel huvi selle vastu, et Üldkohus võtaks seisukoha selle hinnangu õigsuse suhtes, mida anti nende maksevõimele 14. veebruari 2011. aasta seisuga.
- 96 Tõesti peab paika, et liidu mõne institutsiooni kirjalik aramusavaldus või pelk kavatsustest teadaandmine ei kujuta endast otsust, mille peale saaks ELTL artikli 263 esimese lõigu alusel esitada tühistamishagi, kuna see ei loo õiguslikke tagajärgi ega ole ka sellele suunatud (vt selle kohta kohtuotsused, 27.3.1980, Sucrimex ja Westzucker vs. komisjon, 133/79, EKL, EU:C:1980:104, punktid 15–19, ja 27.9.1988, Ühendkuningriik vs. komisjon, 114/86, EKL, EU:C:1988:449, punktid 12–15).
- 97 Veel on eraõiguslike isikute esitatud tühistamishagidega seoses leitud, et kõik mõnelt liidu organilt pärinevad kirjad, mis on saadetud vastuseks selle kirja saaja esitatud taotlusele, ei ole aktid, mis teda puudutavad ELTL artikli 263 neljanda lõigu tähenduses, mis annab sellele kirja saajale tühistamishagi esitamise õiguse (vt selle kohta kohtumäärus, 27.1.1993, Miethke vs. parlament, C-25/92, EKL, EU:C:1993:32, punkt 10).
- 98 Kuid väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab tühistamishagi ELTL artikli 263 tähenduses esitada selliste meetmete peale, mis tekitavad siduvaid õiguslikke tagajärgi kolmandate isikute huve puudutaval viisil, tuues kaasa selge muutuse nende õiguslikus seisundis (kohtuotsus, 11.11.1981, IBM vs. komisjon, 60/81, EKL, EU:C:1981:264, punkt 9; vt ka kohtuotsus, 17.4.2008, Cestas vs. komisjon, T-260/04, EKL, EU:T:2008:115, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 99 Lisaks tuleb selle kindlakstegemiseks, kas meetme peale saab esitada tühistamishagi, vaadelda selle meetme sisu, mille tühistamist taotletakse, kuna selles suhtes ei ole põhimõtteliselt tähtsust vormil, milles meede on võetud (kohtuotsus IBM vs. komisjon, punkt 98 eespool, EU:C:1981:264, punkt 9; vt ka kohtuotsus Cestas vs. komisjon, punkt 98 eespool, EU:T:2008:115, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).

1 — Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

- 100 Ainult niisugune akt, millega mõni liidu organ määrab ühemõtteliselt ja lõplikult kindlaks oma seisukoha vormis, mis võimaldab kindlaks teha selle olemuse, kujutab endast otsust, mille peale saab esitada tühistamishagi, kuid seda siiski tingimusel, et selle otsuse puhul ei ole tegemist varasema akti kinnitamisega (vt selle kohta kohtuotsus, 26.5.1982, Saksamaa ja Bundesanstalt für Arbeit vs. komisjon, 44/81, EKL, EU:C:1982:197, punkt 12).
- 101 Juhul kui vaidlustatud akt on puhtalt kinnitav, on hagi vastuvõetav ainult tingimusel, et kinnitav akt vaidlustati tähtaegselt (vt kohtuotsused, 14.7.1995, CB vs. komisjon, T-275/94, EKL, EU:T:1995:141, punkt 27, ja 10.7.1997, AssiDomän Kraft Products jt vs. komisjon, T-227/95, EKL, EU:T:1997:108, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika). Kinnitava otsuse peale esitatud hagi on tegelikult vastuvõetamatu vaid juhul, kui kinnitatud otsus on muutunud asjaomase isiku suhtes lõplikuks, kuna selle peale ei ole määratud tähtaja jooksul hagi esitatud. Vastupidisel juhul on asjaomasel isikul õigus vaidlustada kas kinnitatud otsus või kinnitav otsus või mõlemad otsused (kohtuotsused, 11.5.1989, Maurissen ja Union syndicale vs. kontrollikoda, 193/87 ja 194/87, EU:C:1989:185, punkt 26, ja 18.12.2007, Weißenfels vs. parlament, C-135/06 P, EKL, EU:C:2007:812, punkt 54).
- 102 Kui aga hageja laseb mööda tähtaja sellise otsuse vaidlustamiseks, mis ühemõtteliselt kehtestas meetme, mis sisaldab õiguslikke tagajärgi tema huve puudutaval viisil ning mis on talle siduv, ei too see, et institutsioonil palutakse oma otsust muuta ning esitatakse hagi rahuldamata jätmise otsuse peale, millega kinnitatakse eelnevalt võetud otsust, kaasa selle tähtaja uuendamist (vt kohtuotsus, 15.3.1995, COBRECAF jt vs. komisjon, T-514/93, EKL, EU:T:1995:49, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 103 Eeltoodud kaalutluste alusel tuleb analüüsida seda, kas hagejate nõue tühistada 14. veebruari 2011. aasta kiri, milles peadirektor jättis rahuldamata pärast esialgse otsuse vastuvõtmist esitatud hagejate taotluse, milles paluti nende maksevõimet uuesti hinnata, on vastuvõetav (vt punktid 60 et 61 eespool).
- 104 Sellega seoses on antud juhul tulemusetu komisjoni argument, mille kohaselt ei ole ta kohustatud võtma seisukohta pärast trahve määrava otsuse vastuvõtmist esitatud taotluste kohta, milles palutakse ettevõtjate maksevõimet uuesti hinnata. Nimelt ei ole vaidlust selles, et käesolevas asjas tegid komisjoni teenistused otsuse hagejate esitatud uue taotluse kohta pärast seda, kui nad olid analüüsinud taotluse põhjendamiseks hagejate esitatud uusi dokumente ja neile esitanud mitu küsimust, mis puudutasid eelkõige neid dokumente.
- 105 Lisaks põhjendas selle analüüsi tulemusel peadirektor hagejate esitatud trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmist põhjustega, mis on vastuolus esialgses otsuses esitatud põhjustega. Nimelt, kui komisjon märkis esialgses otsuses, et hagejate olukord oli niivõrd ebakindel, et muutis nende lõppemise tõenäoliseks olenemata neile määratavate trahvide suurusest, siis peadirektor leidis 14. veebruari 2011. aasta kirjas seevastu, et arvestades esialgses otsusest hiljem hagejate esitatud prognoose WDI rahavoo kohta, ei tõendanud nad, et ainult see äriühing ei olnud suuteline saada vajalikke finantseeringuid, et kõik trahvid ära maksta.
- 106 Lisaks hindas peadirektor hagejate maksevõimet nende trahvisummade alusel, mis neile määrati esimese muutmisotsuse tulemusel. See summa erines siiski sellest, mille alusel anti maksevõime küsimuses esimene hinnang vaidlustatud otsuses.
- 107 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et peadirektor hindas 14. veebruari 2011. aasta kirjas hagejate maksevõimet, võttes arvesse teistsugused faktilised ja õiguslikud asjaolud kui need, mida analüüsiti esialgses otsuses, ning et neile määratud trahvi vähendamisest keelduti muul põhjusel kui see, mis oli esialgses otsuses nende esimese trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmise aluseks. Seega ei saa 14. veebruari 2011. aasta kirja pidada esialgses otsust puhtalt kinnitavaks, nagu väidab komisjon (vt selle kohta kohtuotsused, 7.2.2001, Inpesca vs. komisjon, T-186/98, EKL, EU:T:2001:42, punktid 44–51, ja 22.5.2012, Sviluppo Globale vs. komisjon, T-6/10, EU:T:2012:245, punktid 22–24).

- 108 Igal juhul tuleb meenutada, et hagejad esitasid ELTL artikli 263 kuuendas lõigus ette nähtud hagi esitamise tähtaja jooksul 14. veebruari 2011. aasta kirja tühistamise nõude ja seda käesoleva hagi raames, mis on esitatud ka vaidlustatud otsuse peale. Seega ei olnud esialgne otsus kuupäeval, mil hagejad palusid laiendada käesoleva hagi eset 14. veebruari 2011. aasta kirjale, veel lõplikuks muutunud. Eespool punktis 101 meenutatud kohtupraktikast aga tuleneb, et neil asjaoludel, isegi kui eeldada, et 14. veebruari 2011. aasta kirja tuleb pidada esialgu otsust puhtalt kinnitavaks aktiks, ei muuda see asjaolu niisugust tühistamisnõuet vastuvõetamatuks.
- 109 Viimaseks tuleb märkida, et Üldkohtu täieliku pädevuse kasutamine ei välista, vaid eeldab, et ta kontrollib komisjoni antud õiguslikke ja faktilisi hinnanguid ulatuses, milles hageja on tal palunud seda teha ja arvestades avalikul huvil põhinevaid väiteid, mida ta peab käsitlema omal algatusel, järgides võistlevuse põhimõtet (vt kohtuotsus, 10.7.2014, Telefónica ja Telefónica de España vs. komisjon, C-295/12 P, EKL, EU:C:2014:2062, punktid 51–57 ja seal viidatud kohtupraktika). Ent kuigi täieliku pädevusega kohus peab – nagu komisjon õigesti väidab – põhimõtteliselt arvesse võtma õiguslikku ja faktilist olukorda, mis esines tema otsuse tegemise ajal, kui ta leiab, et tema muutmispädevuse teostamine on põhjendatud (vt selle kohta kohtuotsused, 6.3.1974, Istituto Chemioterapico Italiano ja Commercial Solvents vs. komisjon, 6/73 ja 7/73, EKL, EU:C:1974:18, punktid 51 ja 52; 14.7.1995, CB vs. komisjon, T-275/94, EKL, EU:T:1995:141, punkt 61, ja 5.10.2011, Romana Tabacchi vs. komisjon, T-11/06, EKL, EU:T:2011:560, punktid 282–285), ei jää selle kohustuse tagajärjel ettevõtjad, kellele komisjon määras ELTL artikli 101 rikkumise eest karistuse, ilma igasugusest huvist selle vastu, et kohtulikult kontrollitaks ka komisjoni õiguslike ja faktiliste hinnangute põhjendatust, arvestades nende hinnangute andmise ajal esinenud õiguslikku ja faktilist olukorda. Seega üksnes võimalus, et Üldkohus otsustab hagejate maksevõime küsimuses oma täielikku pädevust kasutada, ei muuda 14. veebruari 2011. aasta kirjas sisalduvate hinnangute kontrolli esemetuks, nagu väidab komisjon.
- 110 Järelikult tuleb tagasi lükata asja läbivaatamist takistavad asjaolud, mille komisjon esitas 14. veebruari 2011. aasta kirja tühistamisnõude suhtes.

[...]

A – Esimene ja teine väide, et komisjon leidis valesti, et hagejad osalesid alates 1. jaanuarist 1984 katkematult ühes vältavas rikkumises

- 121 Esimese väite esimeses osas väidavad hagejad, et tulenevalt esiteks pooleteise-aastasest katkestusest club Zurichi lõpu ja club Europe'i alguse vahel ning teiseks nende kahe kokkuleppe korralduse ja toimimise erinevustest ei saanud komisjon asuda seisukohale, et need kaks eraldiseisvat rikkumist moodustasid ühe vältava rikkumise. Sellest tuleneb, et enne club Europe'i algust ehk 12. maid 1997 toime pandud rikkumised olid määruse nr 1/2003 artikli 25 lõike 1 punkti b kohaselt aegunud.
- 122 Esimese väite teises osas väidavad hagejad, et komisjon ei võtnud absoluutselt arvesse seda, et – nagu kinnitavad Emesa tehtud märkmeid sisaldavad vihikud – WDI teatas teiste 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul osalenud ettevõtjate jaoks ilmselgelt, et ta ei loe end club Zurichi raames rakendatud kokkulepetega seotuks. Seega on kõik enne 12. maid 1997 WDI toime pandud rikkumised ka sel põhjusel määruse nr 1/2003 artikli 25 lõike 1 punkti b kohaselt aegunud.
- 123 Teise võimalusena esitatud teises väites kinnitavad hagejad, et etteheidetavat rikkumist oleks tulnud vähemalt pidada korduvaks ning et komisjon oleks pidanud trahvide arvutamisel aluseks võetud kestuse puhul arvesse võtma keelatud kokkuleppe katkemist üleminekuperioodil.
- 124 Seega tuleb kõigepealt analüüsida, kas komisjon tuvastas põhjendatult, et WDI osales ühes vältavas rikkumises.

1. Ühe vältava rikkumise olemasolu

a) Keelatud kokkuleppe osad ja ühe rikkumise tuvastamine vaidlustatud otsuses

- 125 Kuigi kostja vastuses ja vasturepliigis väidab komisjon, et käesolevas asjas kõne all olev rikkumine on „vältav ja korduv”, tuleb kohe meenutada, et vaidlustatud otsuses kvalifitseeriti rikkumine üksnes „üheks ja vältavaks” (vaidlustatud otsuse põhjendus 609), mitte korduvaks. Niisiis karistati hagejaid rikkumise eest, mille pani katkematult toime Klöckner Draht, nüüd WDI, alates 1. jaanuarist 1984 ning WDV ja Pampus alates kuupäevadest, mil need äriühingud omandasid kontrolli WDI üle (vt punktid 54–57 eespool).
- 126 Nimelt, vaidlustatud otsuse põhjenduses 122 kirjeldas komisjon keelatud kokkulepet, milles osalemist hagejatele ette heideti, kui „üleeuroopaline kokkulepe, mis koosnes nn Zurichi faasist ja nn Euroopa faasist ja/või siseriiklikest / piirkondlikest kokkulepetest olenevalt olukorrast”.
- 127 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 123–135 on neid eri kokkuleppeid ja kooskõlastatud tegevust kirjeldatud lühidalt ning seejärel on need esitatud üksikasjalikumalt ja neid on hinnatud ELTL artikli 101 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 53 seisukohalt. Nagu meenutatud eespool punktides 40–53, koosneb keelatud kokkuleppe komisjoni hinnangul eeskätt seitsmest põhiosast järgmises ajalisel järjestuses.
- 128 Esiteks, club Zurich ehk üleeuroopalise kokkuleppe esimene faas kestis 1. jaanuarist 1984 kuni 9. jaanuarini 1996 ning selle ese oli kvootide kindlaksmääramine riigiti (Saksamaa, Austria, Benelux, Prantsusmaa, Itaalia ja Hispaania), klientide jagamine, hinnad ja tundliku äriteabe vahetamine. Selle liikmed olid alguses Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK ja Redaelli, kellest viimane esindas veel vähemalt alates 1993. aastast mitut muud Itaalia ettevõtjat, ning kellega seejärel ühinesid Emesa aastal 1992 ja Tyrsa aastal 1993.
- 129 Teiseks, club Italia ehk siseriiklik kokkulepe, mis kestis 5. detsembrist 1995 kuni 19. septembrini 2002 ja mille ese oli kvootide kindlaksmääramine Itaalia jaoks ning selle riigi ekspordi osas ülejäänud Euroopasse. Selle liikmed olid Itaalia ettevõtjad Redaelli, ITC, CB ja Itas, kellega seejärel ühinesid Tréfileurope ja Tréfileurope Italia 3. aprillil 1995, SLM 10. veebruaril 1997, Trame 4. märtsil 1997, Tyrsa 17. detsembril 1996, DWK 24. veebruaril 1997 ja Austria Draht 15. aprillil 1997.
- 130 Kolmandaks, lõunakokkulepe on piirkondlik kokkulepe, mille läbirääkimisi pidasid ja mille sõlmisid aastal 1996 Itaalia ettevõtjad Redaelli, ITC, CB ja Itas koos Tyrsa ja Tréfileurope'iga, et määrata kindlaks iga osalise sisenemise määr lõunariikidesse (Hispaania, Itaalia, Prantsusmaa, Belgia ja Luksemburg) ning võtta kohustus rääkida kvoodid läbi muude Põhja-Euroopa tootjatega.
- 131 Neljandaks, club Europe ehk üleeuroopalise kokkuleppe teine faas tõi 1997. aasta mais kokku Tréfileurope'i, Nedri, WDI, DWK, Tyrsa ja Emesa. Club Europe'i koosolekud, millega muud Euroopa tootjad võisid aeg-ajalt ühineda (vt punkt 48 eespool) lõppesid 2002. aasta septembri lõpus. Kokkuleppe eesmärk oli ületada club Zurichi kriis ning selle ese oli uute (ajavahemiku alusel 1995. aasta neljandast kvartalist kuni 1997. aasta esimese kvartalini arvatud) kvootide jagamine, klientide jagamine ja hindade kindlaksmääramine. Alalised liikmed leppisid kokku koordineerimisreeglites, mis hõlmasid koordineerijate nimetamist, kes vastutavad kokkulepete täitmise eest mitmes riigis ning koordineerimise eest teiste huvitatud ettevõtjatega, kes tegutsevad nendes samades riikides või seoses samade klientidega. Nende esindajad said regulaarselt kokku eri tasanditel, et kokkulepete täitmise üle järelevalvet teostada. Nad vahetasid tundlikku äriteavet. Kokkulepitud tegevusest kõrvalekaldumise korral kohaldati kompensatsioonisüsteemi.

- 132 Viiendaks, keelatud kokkuleppe üleeuroopalise osa raames hoidsid kuus alalist liiget, kellega aeg-ajalt ühinesid Itaalia tootjad ja Fundia, ka kahepoolset või mitmepoolset ühendust ning osalesid hindade kindlaksmääramises ja klientide jagamises ad hoc baasil, kui see neile huvi pakkus. Näiteks Tréfileurope, Nedri, WDI, Tycsa, Emesa, CB ja Fundia koordineerisid koos hinnad ja mahud kliendi Addtek jaoks. Need projektid puudutasid peamiselt Soomet, Rootsit ja Norrat, kuid ka Madalmaasid, Saksamaad, Balti riike ning Kesk- ja Ida-Euroopat. Addtekit puudutav koordineerimine algas üleeuroopalise kokkuleppe club Zurichi ajal ning jätkus vähemalt 2001. aasta lõpuni.
- 133 Kuuendaks, ajavahemikus vähemalt 2000. aasta septembrist 2002. aasta septembrini tulid kuus alalist liiget ITC, CB, Redaelli, Itas ja SLM regulaarselt kokku, et kaasata Itaalia ettevõtjad club Europe'isse alaliste liikmetena. Itaalia ettevõtjad soovisid suurendada oma kvoote Euroopas, samas kui club Europe toetas statu quo'd. Selleks toimusid koosolekud club Italias, et määratleda Itaalia ettevõtjate ühine seisukoht, koosolekud club Europe'is, et analüüsida Itaalia ettevõtjate nõudeid, ning koosolekud club Europe'is osalejate ja Itaalia esindajate vahel, et nende kahe kokkuleppe liikmeid omavahel lähendada. Nende läbirääkimiste jooksul vahetasid asjassepuutuvad ettevõtjad tundlikku äriteavet. Euroopa kvootide ümberjaotamiseks, et Itaalia tootjad kaasata, leppisid need ettevõtjad kokku uue võrdlusperioodi kasutamises (30. juuni 2000–30. juuni 2001). Nad leppisid kokku ka Itaalia ettevõtjate ülejäänud Euroopasse suunatud ekspordi kogumahuks. Paralleelselt arutasid nad hindasid, kusjuures club Europe'i liikmed soovisid laiendada Euroopa tasandil club Italias Itaalia tootjate kohaldatavat hindade kindlaksmääramise mehhanismi.
- 134 Seitsmendaks tõi komisjon esile ka club España olemasolu, mis on kartelli muude osadega paralleelne kokkuleppe Hispaania ja Portugali turgude kohta (vt punkt 52 eespool).
- 135 Komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjendustes 610–612 ära põhjused, miks ta asus seisukohale, et rikkumise kõik need osad moodustasid ühtsete meetmete kogumi, mille ainus eesmärk oli piirata konkurentsi pingestusteraseturul Euroopa tasandil ja siseriiklikel tasanditel. Näiteks leidis komisjon, et kõikide tuvastatud kokkulepetega taotleti ühte konkurentsivastast ärieesmärki, st kahjustada või kõrvaldada normaalsed konkurentsitingimused pingestusteraseturul ning luua üldine tasakaal ühiste meetmetega rikkumise toimepanemise eri tasanditel, st hindade kindlaksmääramine, kvootide jagamine, klientide jagamine ja tundliku äriteabe vahetamine.
- 136 Täpsemalt, vaidlustatud otsuse põhjenduses 613 esitas ta põhjused, millest tulenevalt club Zurichi faas ja club Europe'i faas moodustasid vaatamata üleminekuperioodile ühe rikkumise. Komisjon märkis eelkõige, et koosolekud, mille eesmärk oli vaba konkurentsi kahjustamine ja püsiva üleeuroopalise kokkuleppe taastamine, toimusid alates club Zurichi lõpust. Samuti märkis ta, et club Zurichi raames sõlmitud lepingute mõju kestis üleminekuperioodil edasi ning et nende piirkondlike kokkulepete toimimine, mis aitasid kaasa selle sama ainsa eesmärgi saavutamisele, mida taotleti keelatud kokkuleppe iga osaga, jätkus sel perioodil.
- 137 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 614 ja 615 märkis komisjon, et keelatud kokkuleppe eri osade toimimise konkreetset mehhanismid tagasid üleeuroopaliste kokkulepete ja eri siseriiklike kokkulepete vahelise koordineerimise. Komisjoni hinnangul näiteks inspireeris club Italias kehtestatud kvoodisüsteem club Zurichis kehtestatud süsteemi. Lisaks, koordineerimise club Europe'i ja Itaalia tootjate vahel tagas Tréfileurope ning club Europe'i ja club España vahel Tycsa ja Emesa, kes osalesid mõlemas klubis.
- 138 Põhjenduste 616–621 kohaselt osalesid kõik konkurentsikokkulepetes osalejad erineval määral ühises konkurentsivastases plaanis, mille rakendamine kestis nii selle eesmärkide osas kui ka põhijoonte osas 1984. aastast 2002. aasta lõpuni.
- 139 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 622 märkis komisjon, et kuigi keelatud kokkuleppe kõik osalejad ei osalenud igäüks rikkumise kõikides osades, said nad kõik kasu osalejate vahel toimunud teabevahetusest ning nad teadsid, et nende osalemine oli osa tervikplaanist.

140 Hagejad ei nõustu hinnanguga, mille kohaselt club Zurich ja club Europe, milles osalemist nad ei eita, moodustavad ühe rikkumise kaks elementi.

b) Mõiste „üks rikkumine”

141 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib ELTL artikli 101 lõike 1 ja EMP lepingu artikli 53 rikkumine seisneda mitte üksnes üksikus teos, vaid ka mitmes teos või koguni vältavas tegevuses, isegi kui nende tegude või vältava tegevuse üks või enam elementi võivad ka iseenesest ja iseseisvalt endast selle sätte rikkumist kujutada. Kui erinevad teod kuuluvad ühtsesse plaani nende identse eesmärgi tõttu, mis rikub konkurentsitingimusi siseturul, siis on komisjonil õigus omistada nende tegude eest vastutus sõltuvalt osalemisest rikkumises kui tervikus (kohtuotsus, 8.7.1999, komisjon *vs.* Anic Participazioni, C-49/92 P, EKL, EU:C:1999:356, punkt 81; 7.1.2004, Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ja C-219/00 P, EKL, EU:C:2004:6, punkt 258, ja 6.12.2012, komisjon *vs.* Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EKL, EU:C:2012:778, punkt 41).

142 Ettevõtja, kes osales oma käitumisega ühes mitmeosalises rikkumises, mis vastab konkurentsivastase eesmärgiga kokkuleppe mõistele või kooskõlastatud tegevusele ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses ning mille eesmärk oli aidata kaasa rikkumise toimepanemisele tervikuna, võib olla ühtlasi vastutav sama rikkumise raames teiste ettevõtjate poolt toime pandud käitumise eest kogu selle aja jooksul, mil ta selles rikkumises osales. See on nii juhul, kui on tõendatud, et kõnealune ettevõtja nõustus oma käitumisega panustama kõigi osavõtjate ühistesse eesmärkidesse ja et ta oli teadlik kavandatavast õigusvastasest tegevusest või teiste ettevõtjate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma (kohtuotsused komisjon *vs.* Anic Participazioni, punkt 141 eespool, EU:C:1999:356, punktid 83, 87 ja 203; Aalborg Portland jt *vs.* komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punkt 83, ja komisjon *vs.* Verhuizingen Coppens, punkt 141 eespool, EU:C:2012:778, punkt 42).

143 Seega võib ettevõtja olla osalenud otse kõigis konkurentsivastastes tegevustes, mis moodustavad ühe ja vältava rikkumise ning millisel juhul on komisjonil õigus võtta ettevõtja vastutusele kogu selle tegevuse eest ja seega kogu nimetatud rikkumise eest. On ka võimalik, et ettevõtja osales otse ainult osas ühe ja vältava rikkumise moodustavatest konkurentsivastastest tegevustest, kuid ta oli teadlik kogu muust kavandatavast õigusvastasest tegevusest või teiste kartellis osalejate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult ette näha ja oli valmis seda riski võtma. Sellisel juhul on komisjonil õigus ettevõtjale omistada vastutus rikkumise moodustava kogu konkurentsivastase tegevuse eest ja järelikult rikkumise kui terviku eest (kohtuotsus komisjon *vs.* Verhuizingen Coppens, punkt 141 eespool, EU:C:2012:778, punkt 43).

144 Seevastu siis – kui ettevõtja on osalenud otse ühes või mitmes konkurentsivastases tegevuses, mis moodustavad ühe ja vältava rikkumise, kuid ei ole tõendatud, et ta nõustus oma käitumisega panustama kõigi teiste kartellis osalejate ühistesse eesmärkidesse ja et ta oli teadlik kogu muust kavandatavast õigusvastasest tegevusest või nimetatud osalejate poolt sellise tegevuse elluviimisest samadel eesmärkidel, või et ta võis seda mõistlikult eeldada ja oli valmis seda riski võtma – võib komisjon võtta selle ettevõtja vastutusele üksnes selle tegevuse eest, milles ta otse osales ja üksnes niisuguse kavandatava tegevuse või teiste osalejate poolt sellise tegevuse elluviimise eest samadel eesmärkidel, mida ta järgis ja mille osas on tõendatud, et ta oli sellest teadlik või võis seda mõistlikult eeldada ja oli valmis seda riski võtma (kohtuotsus komisjon *vs.* Verhuizingen Coppens, punkt 141 eespool, EU:C:2012:778, punkt 44).

145 See ei saa siiski viia nimetatud ettevõtja vabastamiseni vastutusest selle tegevuse eest, milles ta kindlasti osales või mille eest võib teda pidada tegelikult vastutavaks. Sellegipoolest võib komisjoni niisuguse otsuse, milles kvalifitseeritakse kogu kartell ühe ja vältava rikkumisena, jagada niimoodi osadeks üksnes siis, kui esiteks oli nimetatud ettevõtjal haldusmenetluse ajal võimalus aru saada, et teda süüdistatakse

mitte ainult osalemises nimetatud rikkumises, vaid selle rikkumise moodustavates teatud tegudes, ja seega oli tal võimalus ennast selle vastu kaitsta, ning kui teiseks on nimetatud otsus selles osas piisavalt selge (kohtuotsus komisjon vs. Verhuizingen Coppens, punkt 141 eespool, EU:C:2012:778, punktid 45 ja 46).

- 146 Kohtupraktika kohaselt on asjassepuutuvad mitu kriteeriumi, millest lähtudes hinnata, kas tegemist on ühe rikkumisega: kas asjassepuutuvate tegude eesmärk on sama, kas asjassepuutuvad kaubad ja teenused on samad, kas osa võtnud ettevõtjad on samad ja kas toimepanemise viis on sama. Muud kriteeriumid, mida selle hindamise käigus võib arvesse võtta, on ettevõtjate nimel tegutsenud füüsiliste isikute samasus ja asjassepuutuvate tegude geograafilise ulatuse samasus (vt kohtuotsus, 17.5.2013, Trelleborg Industrie ja Trelleborg vs. komisjon, T-147/09 ja T-148/09, EKL, EU:T:2013:259, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 147 Viimaseks, tõsiasi, et ettevõtja ei osalenud kartellikokkuleppe kõigis osades või et tal oli väike roll nendes osades, milles ta osales, tuleb arvestada rikkumise raskusastme hindamisel ja vajaduse korral trahvisumma kindlaksmääramisel (kohtuotsused komisjon vs. Anic Partecipazioni, punkt 141 eespool, EU:C:1999:356, punkt 90, ning Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punkt 86).

c) Hagejate puhul arvesse võetud asjaolud

- 148 Põhjendustes 796–799 märkis komisjon, et hagejaid peetakse vastutavaks esiteks seoses Klöckner Drahti, seejärel WDI osalemisega club Zurichis 1. jaanuarist 1984 kuni 9. jaanuarini 1996 (vt punkt 128 eespool), teiseks seoses WDI osalemisega üleminekuperioodil (9. jaanuarist 1996 kuni 12. maini 1997) aset leidnud koosolekutel, kolmandaks seoses WDI osalemisega club Europe'is 12. maist 1997 kuni 19. septembrini 2002 (vt punkt 131 eespool) eelkõige Saksamaa koordineerijana, ning neljandaks seoses klienti Addtek puudutava koordineerimisega aastatel 1984–2002.
- 149 Eespool punktides 141–147 meenutatud kohtupraktikas kehtestatud kriteeriume arvestades ei vaidle hagejad vastu nende osalemisele club Zurichis ja club Europe'is ega sellele, et nad olid teadlikud rikkumise eri osadest. Nad on aga seisukohal, et rikkumise need eri osad ei kuulu tervikplaani ning et WDI katkestas oma konkurentsivastase tegevuse üleminekuperioodi jooksul.

Tervikplaani olemasolu

- 150 Hagejad on seisukohal, et komisjon ei saanud tervikplaani olemasolu tõendamiseks piirduda selle märkimisega, et rikkumise eri osad puudutasid sama majandussektorit, tõendamata, et eri asjassepuutuvad osad üksteist täiendasid, nt raamlepingu olemasolu. Komisjon ei saa selles suhtes tugineda ühiste osalejate kohalviibimisele. Seevastu jättis ta vääralt tegemata järeldused asjaolu põhjal, et kvoodiotsuste geograafiline ulatus puudutas siseriiklikke turge club Zurichi raames ja kogu Euroopa turgu club Europe'i raames. Lisaks toimus koordineerimine eri viisil, kuna club Europe'i koosolekutel osalesid müügidirektorid, samas kui club Zurichi koosolekutel osalesid ainult juhtivtöötajad. Veel, club Europe'i raames loodi siseriiklikud koordineerijad, samas kui club Zurich toimis ühtse teavitamise keskbürooga.
- 151 Kuid ükski neist argumentidest ei kummuta vaidlustatud otsuses tõendatud.
- 152 Nimelt, nagu komisjon märkis, koosnes vaidlustatud otsuses karistatud keelatud kokkulepe reast kokkulepetest, mis aja jooksul üksteisele järgnesid nii kohalikul (siseriiklikul või piirkondlikul) kui ka Euroopa tasandil ja mille ühine eesmärk oli tagada Euroopa pingestusteraseturu, mida iseloomustas struktuurne ülevõimsus, tasakaal väljaspool konkurentsi.

- 153 Veel ei ole vaidlust selles, et selle eesmärgi saavutamiseks kasutatud vahendid, st hindade kindlaksmääramine, kvootide jagamine, klientide jagamine ja tundliku äriteabe vahetamine, olid keelatud kokkuleppe kõikide osade puhul ühised. Club Zurichi ja club Europe'i peamised osalejad, sh hagejad, olid samad ettevõtjad. Komisjon väidab, ilma et talle vastu vaieldaks, et neid ettevõtjaid esindasid enamikul juhtudel samad füüsilised isikud club Zurichi, seejärel club Europe'i raames.
- 154 Lisaks, ühelt poolt club Zurichi, seejärel club Europe'i ning teiselt poolt siseriiklike ja piirkondlike kokkulepete (lõunakokkulepped, club Italia ja club España) vahelisi koordineerimismehhanisme rakendati igal juhul, kuigi need ei ole rangelt identsed. Nimelt on esiteks selge, et Itaalia tootjad osalesid otseselt club Zurichis, samas kui club Europe'i ja club Italia vahelise koordineerimise tagas Tréfileurope. Teiseks, club España ja club Europe'i vaheline koordineerimine saavutati Emesa ja Tycsa kaasamisega viimasesse klubisse.
- 155 Need faktilised hinnangud, mille komisjon andis vaidlustatud otsuses ja millele hagejad ei ole vastu vaielnud, võimaldavad järeldada mitmeosalise rikkumise ühtsuse eespool punktis 146 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 156 Mis puudutab club Zurichi ja club Europe'i vahelisi erinevusi, millele hagejad tuginevad ja mis on pealegi ära märgitud ka vaidlustatud otsuses, siis tuleb märkida, et takistamata kaugeltki ühe rikkumise tuvastamist, väljendavad need vastupidi tahet rakendada tõhusamaid vahendeid sama eesmärgi saavutamiseks kui see, mida kartelli eri kokkulepete kõik osalejad taotlesid, st piirata konkurentsimoju struktuurilise ülevõimsusega turul eelkõige kokkulepete teel, mis puudutasid hindasid, tootmiskvoote ja peamiste klientide jagamist.
- 157 Selle tuvastamine võimaldab selgitada vaidlustatud otsuse põhjenduste 186 ja 629 vahelist näilist vastuolu, millele hagejad viitasid. Nimelt, kuigi ilmses, et üksteisele järgnenud osadega taotleti keelatud kokkuleppega sama üldist eesmärki, oli igal kokkuleppel, mis kogumis moodustasid ühe rikkumise, vähem või rohkem piiratud geograafiline ulatus ning rakendusmeetodid, et tagada kohustuste jälgimine, kusjuures need kohustused olid samad ning puudutasid hindasid, tarnekvoote, klientide jagamist ja tundliku äriteabe vahetamist.
- 158 Seega ei takistanud üleeuroopaliste kokkulepete üksteisele järgneva kahe faasi toimimise erinevused tuvastamast tervikplaani olemasolu, mida iseloomustab ühine konkurentsivastane eesmärk, mille alla üksteise järel kuulusid club Zurich ja club Europe (vt selle kohta kohtuotsused Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punkt 258; 21.9.2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied vs. komisjon, C-105/04 P, EKL, EU:C:2006:592, punkt 110, ning Trelleborg Industrie ja Trelleborg vs. komisjon, punkt 146 eespool, EU:T:2013:259, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).
- Keelatud kokkuleppe katkemist puudutavate hagejate väidete mõju rikkumise kvalifitseerimisele ja aegumisele
- 159 Hagejad väitsid oma menetlusdokumentides, et club Zurichis alates 1995. aastast aset leidnud suurte erimeelsuste tõttu selle toimimine lõppes enne, kui club Europe algas. Kartelli toimimises on seega ühe aasta ja nelja kuu pikkune katkestus, mis takistab club Zurichit ja club Europe'it pidada ühe rikkumise eraldiseisvateks osadeks.
- 160 Ilma et oleks vaja arvesse võtta asjaolu, et hagejad mõnsid oma vastuses vastuväiteteatisele ja kohtuistungil, et piirkondlikud ja siseriiklikud kokkulepped üleminekuperioodil ei katkenud, tuleb meenutada, et eespool punktides 152–158 esitatud põhjustel võimaldab see, et komisjoni tuvastatud iga konkurentsivastase kokkuleppega taotleti samu eesmarke ja rakendati samu vahendeid ning et a

fortiori club Zurichis ja club Europe'is osalesid samad peamised tootjad, tuvastada tervikplaani eespool punktides 141–147 meenutatud kohtupraktika tähenduses, millesse need kaks klubi üksteise järel kuulusid.

- 161 Hagejad aga ei vaidle vastu, et nad osalesid club Zurichis kuni 9. jaanuarini 1996 ning möönavad club Europe'is osalemist alates 12. maist 1997. Seega, isegi kui eeldada, et üleminekuperiood kujutab endast keelatud kokkuleppe toimumise katkestust või ainult perioodi, mil hagejad lõpetasid igasuguse rikkuva tegevuse, peeti neid põhjendatult vastutavaks ühes rikkumises osalemise eest, arvestades eespool tuvastatud eesmärkide ja meetmete järjepidevust. Peale selle, kuna üleminekuperiood kestis vähem kui määruse nr 1/2003 artikli 25 lõike 1 punktis b ette nähtud viieaastane periood, tuli ühte rikkumist, milles hagejad osalesid, pidada kõige enam pigem korduvaks kui vältavaks, kui nõustuda, et see periood kujutab endast katkemist (vt selle kohta kohtuotsus Trelleborg Industrie ja Trelleborg vs. komisjon, punkt 146 eespool, EU:T:2013:259, punktid 70–95 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 162 Järelikult tuleb esimene väide osas, milles 12. maist 1996. aastast varasema perioodi puhul on toimunud aegumine, tervikuna tagasi lükata, olenemata sellest, kas üleminekuperiood kujutab endast rikkumise katkestamist või mitte.
- 163 Kui aga ilmneb, et hagejate argument, et üleminekuperioodil rikkumine katkes, on põhjendatud, võivad nad sel juhul nõuda, et neid katkemise aja eest ei karistataks (vt selle kohta kohtuotsus Trelleborg Industrie ja Trelleborg vs. komisjon, punkt 146 eespool, EU:T:2013:259, punkt 88). Seega tuleb hinnata ka seda argumentatsiooni ja analüüsida esmalt väiteid keelatud kokkuleppe katkemise kohta üldiselt ja seejärel väiteid, mis puudutavad hagejate keelatud kokkuleppes osalemise lõppemist.

2. Keelatud kokkuleppes hagejate osalemise katkemist puudutavate hagejate väidete põhjendus

- 164 Selleks et leida, et club Zurichis osalejate konkurentsivastane tegevus jätkus üleminekuperioodil, tugines komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 613 eespool punktis 136 meenutatud argumentidele. Lisaks on vaidlustatud otsuse lisas 2 ära toodud 11 koosolekut, mille käigus toimus teabe vahetamine ning sõlmiti kokkuleppeid hindade ja kvootide jagamise kohta. Hagejatel oli võimalik tutvuda dokumentaalsete tõenditega, millele komisjon viitas lisas 2, esimesel korral komisjoni ruumides pärast vastuväitetateise saamist ning teisel korral Üldkohtu kantseleis pärast komisjonile kohtuistungil suunatud uurimistoiminguid.
- 165 Olgu meenutatud, et kohtuistungil täpsustasid hagejad, et nad ei vaidle vastu sellele, et piirkondlikud kokkulepped olid üleminekuperioodil jõus, vaid nad väitsid, et keelatud kokkuleppe üleeuroopaline osa oli club Zurichi lõpust kuni club Europe'i alguseni katkenud.

a) Tõendamiskoormist ja tõendite kogumist käsitlevate põhimõtete meeldetuletus

- 166 Tõendamiskoormise jaotuse alase väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab esiteks isik või ametiasutus, kes väidab, et konkurentsieeskirju on rikutud, selle kohta tõendeid esitama, tõendades õiguslikult piisavalt rikkumise tunnuseks olevate faktiliste asjaolude esinemist, ja teiseks peab ettevõtja, kes väidab rikkumise tuvastamisel, et tema suhtes tuleb kohaldada teatud õiguskaitsevahendit, tõendama, et selle õiguskaitsevahendi kohaldamise tingimused on täidetud, nii et nimetatud ametiasutus peab kasutama muid tõendeid (kohtuotsus, 16.11.2006, Peróxidos Orgánicos vs. komisjon, T-120/04, EKL, EU:T:2006:350, punkt 50; vt selle kohta ka kohtuotsused, 17.12.1998, Baustahlgewebe vs. komisjon, C-185/95 P, EKL, EU:C:1998:608, punkt 58, ning Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punkt 78). Rikkumise kestus on ELTL artikli 101 lõikes 1 esitatud rikkumise mõiste osa ja selle kestuse tõendamise kohustus lasub esmalt komisjonil (kohtuotsused, 7.7.1994, Dunlop Slazenger vs. komisjon, T-43/92, EKL, EU:T:1994:79, punkt 79, ja Peróxidos Orgánicos vs. komisjon, eespool viidatud, EU:T:2006:350, punkt 51).

- 167 See tõendamiskoormise jaotus võib varieeruda, sest ühe poole esitatud faktilised asjaolud võivad kohustada teist poolt esitama selgitust või õigustust, ilma milleta võib järeldada, et tõendid on esitatud (vt selle kohta kohtuotsus Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punkt 79, ning kohtuotsus Peróxidos Orgánicos vs. komisjon, punkt 166 eespool, EU:T:2006:350, punkt 53).
- 168 Mis puudutab tõendeid, millele komisjon võib tugineda, siis kehtib konkurentsioiguses tõendite vaba esitamise põhimõte (kohtuotsused, 25.1.2007, Dalmine vs. komisjon, C-407/04 P, EKL, EU:C:2007:53, punkt 63, ja 8.7.2004, JFE Engineering jt vs. komisjon, T-67/00, T-68/00, T-71/00 ja T-78/00, EKL, EU:T:2004:221, punkt 273). Kuna keeld osaleda konkurentsivastastes tegevustes ja kokkulepetes ning sanktsioonid, mis rikkujatele võidakse määrata, on üldtuntud, siis on tavapärane, et selliseid toiminguid ja kokkuleppeid sisaldav tegevus toimub varjatult, et kohtumisi korraldatakse salaja ja enamasti kolmandas riigis ning et nendega seonduvat dokumentatsiooni on võimalikult vähe. Isegi kui komisjon avastab ettevõtjatevahelist õigusvastast kontakti otseselt tõendavad dokumendid nagu koosoleku protokollid, on need tavaliselt üksnes osalised ja hajusad, mistõttu on sageli vaja teatud üksikasjad tuletamise teel taastada. Enamikul juhtudest tuleb konkurentsivastane tegevus või kokkulepe tuletada teatud hulgast kokkusattumustest ja kaudsetest tõenditest, mis koostoimes ning muu loogilise selgituse puudumise korral võivad osutada tõendiks konkurentsieeskirjade rikkumise kohta (kohtuotsus Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punktid 55–57). Sellised kaudsed tõendid ja kokkulangevused võimaldavad kindlaks teha mitte ainult konkurentsivastase tegevuse ja kokkulepete olemasolu, vaid ka vältava konkurentsivastase tegevuse kestuse ja ajavahemiku, mil täideti konkurentsieeskirju rikkudes sõlmitud kokkulepet (kohtuotsus, 21.9.2006, Technische Unie vs. komisjon, C-113/04 P, EKL, EU:C:2006:593, punkt 166).
- 169 Igal juhul tuleb komisjonil esitada piisavalt täpseid ja üksteist toetavaid tõendeid, mille põhjal saaks veenduda, et rikkumine on toime pandud (vt kohtuotsused, 6.7.2000, Volkswagen vs. komisjon, T-62/98, EKL, EU:T:2000:180, punktid 43 ja 72 ning seal viidatud kohtupraktika, ja 25.10.2005, Groupe Danone vs. komisjon, T-38/02, EKL, EU:T:2005:367, punkt 217). Kuid komisjoni esitatud iga tõend ei pea kindlasti vastama neile tingimustele rikkumise kõigi tunnuste osas. Piisab, kui kaudsete tõendite kogum, millele institutsioon tugineb, vastab neile nõuetele tervikuna hinnatult (kohtuotsused JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punkt 180, ja Groupe Danone vs. komisjon, eespool viidatud, EU:T:2005:367, punkt 218; vt selle kohta ka kohtuotsus, 20.4.1999, Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, nn PVC II, T-305/94–T-307/94, T-313/94–T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 ja T-335/94, EKL, EU:T:1999:80, punktid 768–778). Kohtupraktika nõuab rikkumise kestuse osas, et kui puuduvad tõendid, mis otseselt tõendavad rikkumise kestust, siis tugineb komisjon vähemalt tõenditele, mis puudutavad ajaliselt piisavalt lähestikku aset leidnud asjaolusid, nii et võib mõistlikult mõõnda, et see rikkumine vältas katkematult kahe täpse kuupäeva vahel (kohtuotsused Technische Unie vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:C:2006:593, punkt 169; Dunlop Slazenger vs. komisjon, punkt 166 eespool, EU:T:1994:79, punkt 79, ja Peróxidos Orgánicos vs. komisjon, punkt 166 eespool, EU:T:2006:350, punkt 51).
- 170 Mis puudutab erinevate tõendite tõenduslikku väärtust, siis tuleb toonitada, et ainus oluline kriteerium, mida tuleb vabatahtlikult esitatud tõendite hindamisel järgida, on nende usaldusväärsus (kohtuotsus Dalmine vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:C:2007:53, punkt 63; vt ka kohtuotsused, 8.7.2004, Mannesmannröhren-Werke vs. komisjon, T-44/00, EKL, EU:T:2004:218, punkt 84 ja seal viidatud kohtupraktika, ning JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punkt 273). Tõendamise üldnormide kohaselt sõltub dokumendi usaldusväärsus ja seega tõenduslik väärtus selle päritolust, koostamise oludest, adressaadist ning selle sisust (kohtuotsus, 15.3.2000, Cimenteries CBR jt vs. komisjon, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ja T-104/95, EKL, EU:T:2000:77, punkt 1053; kohtujuristi ülesannetes kohtunik Vesterdorfi ettepanek, kohtuasi Rhône-Poulenc vs. komisjon, T-1/89, EKL, EU:T:1991:38). Väga oluliseks tuleb pidada asjaolu, et teatud dokument koostati otseselt seoses faktiliste asjaoludega (kohtuotsus, 11.3.1999, Ensidesa vs. komisjon, T-157/94, EKL, EU:T:1999:54, punkt 312) või faktiliste asjaolude vahetu tunnistaja poolt (vt selle kohta kohtuotsus JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punkt 207).

Dokumendid, millest nähtub, et mitu ettevõtjat on omavahel kontakteerunud ja tahtnud saavutada just seda, et juba ette kaotataks ebakindlus nende konkurentide tulevase tegevuse suhtes, tõendavad õiguslikult piisavalt kooskõlastatud tegevuse olemasolu (vt selle kohta kohtuotsus, 16.12.1975, Suiker Unie jt vs. komisjon, 40/73–48/73, 50/73, 54/73–56/73, 111/73, 113/73 ja 114/73, EKL, EU:C:1975:174, punktid 175 ja 179). Lisaks tuleb avaldaja enda huvidega vastuolus olevaid avaldusi üldjuhul pidada eriti usaldusväärseteks tõenditeks (vt selle kohta kohtuotsus JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punktid 207, 211 ja 212).

- 171 Lisaks on järjepidevalt otsustatud, et andmete edastamisest konkurentidele eesmärgiga valmistada ette konkurentsivastast kokkulepet piisab selleks, et tõendada ELTL artikli 101 tähenduses kooskõlastatud tegevuse olemasolu (kohtuotsused, 5.12.2013, Solvay vs. komisjon, C-455/11 P, EU:C:2013:796, punkt 40; 6.4.1995, Trefilunion vs. komisjon, T-148/89, EKL, EU:T:1995:68, punkt 82, ja 8.7.2008, BPB vs. komisjon, T-53/03, EKL, EU:T:2008:254, punkt 178).
- 172 Viimaseks on oluline meenutada, et kohus, kes lahendab tühistamishagi komisjoni otsuse peale, milles tuvastatakse konkurentsieeskirjade rikkumine ja määratakse otsuse adressaatidele trahv, peab hindama, kas tõenditest, millele komisjon oma otsuses tugineb, piisab rikkumise tõendamiseks (kohtuotsus JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punktid 174 ja 175; vt selle kohta ka kohtuotsus PVC II, punkt 169 eespool, EU:T:1999:80, punkt 891). Kohus peab kahtlust tõlgendama otsuse adressaadiks olevate ettevõtjate kasuks ning seega ei saa kohus järeldada, et komisjon on tõendanud rikkumist õiguslikult piisavalt, kui tal on selles küsimuses veel kahtlusi (kohtuotsused JFE Engineering jt vs. komisjon, punkt 168 eespool, EU:T:2004:221, punkt 177, ja Groupe Danone vs. komisjon, punkt 169 eespool, EU:T:2005:367, punkt 215). Nimelt tuleb viimati nimetatud olukorras meeles pidada süütuse presumptsiooni põhimõtet, nagu see tuleneb muu hulgas Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud inimõiguste ja põhiwabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK”) artikli 6 lõikest 2, mis kuulub nende põhiõiguste hulka, mida vastavalt Euroopa Kohtu praktikale – mida kinnitab ka põhiõiguste harta artikkel 47 – liidu õiguskorras kaitstakse. Mis puudutab asjassepuutuvate rikkumiste laadi ning nende eest mõistetavate karistuste laadi ja raskusastet, siis kohaldatakse süütuse presumptsiooni põhimõtet just ettevõtjatele kohalduvate konkurentsieeskirjade rikkumiste menetlustes, milles võidakse määrata trahve või karistusmaksid (kohtuotsused, 8.7.1999, Hüls vs. komisjon, C-199/92 P, EKL, EU:C:1999:358, punktid 149 ja 150; Montecatini vs. komisjon, C-235/92 P, EKL, EU:C:1999:362, punktid 175 ja 176, ning Groupe Danone vs. komisjon, punkt 169 eespool, EU:T:2005:367, punkt 216).

b) Üleminekuperioodil toimunud koosolekud ja rikkumise jätkumine sel perioodil

- 173 Vaidlustatud otsuses peetakse tõendatuks nende koosolekute jätkumist, mille ese oli teabe vahetamine, hindade kindlaksmääramine ja kvootide jagamine, ning vaidlustatud otsuse lisa 2 on ära toodud 11 koosolekut, mille käigus vahetati teavet ja sõlmiti hinna- ja kvoodikokkuleppeid. Olles oma vastuses vastuväiteteatisele möönnud, et mõned teised club Zurichis osalejad, eelkõige DWK ja Tréfileurope France, jätkasid üleminekuperioodil konkurentsivastast tegevust, ei esita hagejad omalt poolt nende koosolekutega seoses mingit üksikasjalikku kriitikat, vaid piirduvad väitega, et komisjoni esitatud tõendid ei ole piisavad, et tõendada rikkumise jätkumist üleminekuperioodil.
- 174 Sellega seoses tuleb meenutada, et ei ole üldsegi ebatavaline, et seda liiki kokkulepetele omaseid huvide konflikte arvestades toimuvad pika aja jooksul rakendatud keelatud kokkuleppes muutused nii osalejate isiku kui ka nende kokkumängu vormi ja intensiivsuse osas.
- 175 Vaidlustatud otsuses (põhjendus 613) tugines komisjon kuuele koosolekule, et kinnitada, et club Zurichi endiste liikmete konkurentsivastane tegevus jätkus üleminekuperioodil.
- 176 Esiteks peeti komisjoni hinnangul üks koosolek Pariisis (Prantsusmaa) 1. märtsil 1996. Sellel koosolekul arutati kvote ja hindasid Euroopas.

- 177 ITC esitatud leebema kohtlemise taotlusest, milles ettevõtja viitab 12. märtsil 1996 ehk veidi aega pärast koosoleku toimumist koostatud koosoleku protokollile, nähtub nimelt, et sel kuupäeval toimus Pariisis koosolek ITC, Tycsa, Tréfileurope'i, DWK, Redaelli, Nedri ja WDI esindajate vahel. ITC leebema kohtlemise taotluse kohaselt puudutasid sellel koosolekul käsitletud teemad hindasid ja kvoote Euroopas ning kohal viibinud ettevõtjate varu. Eespool punktis 170 meenutatud kohtupraktikast nähtub, et ITC avaldusel, mis on ennast süüstav ja mis põhineb selles kirjeldatud asjaolude toimumise ajast pärit protokollil, on suur tõenduslik väärtus. Hagejad omalt poolt ei esitanud ühtegi vastupidist tõendit ning selle teabe ebaõigsus ei nähtu Üldkohtule esitatud toimiku ühestki dokumendist. Seega tuleb selle koosoleku toimumist, osalejate isikuid ja käsitletud teemasid pidada tõendatuks.
- 178 Teiseks toimus komisjoni sõnul koosolek 8. oktoobril 1996 Rosmalenis (Madalmaad).
- 179 Seda koosolekut kinnitas Nedri leebema kohtlemise taotluses, mille see äriühing esitas komisjonile. Nedri sõnul osalesid sellel koosolekul peale tema enda DWK, Fontaine Unioni ja WDI esindajad ning arutelud puudutasid Madalmaade turu olukorda. Sellele ennast süüstavale avaldusele ei räägi vastu ükski hagejate esitatud vastupidine tõend ega ükski toimiku dokument. Selle koosoleku toimumine, osaliste nimed ja arutatud teemad tuleb seega lugeda tõendatuks.
- 180 Kolmandaks viitab komisjon Düsseldorfis 4. novembril 1996 toimunud koosolekule.
- 181 Sellega seoses nähtub Nedri leebema kohtlemise taotlusest, et sellel koosolekul osalejad olid samad kui need, kas olid osalenud samas linnas 8. jaanuaril 1996 korraldatud koosolekul, ning et mõlema koosoleku ese oli sama. Sellest leebema kohtlemise taotlusest aga tuleneb, et esimene koosolek, mille osalesid DWK, Nedri, Tréfileurope, Tycsa ja WDI, puudutas alates 1995. aasta maist club Zurichi raames sõlmitud kokkulepete täitmisel esinenud raskuste tõttu tekkinud olukorda. Seevastu ei nähtu Nedri leebema kohtlemise taotlusest ehk ainsast komisjoni esitatud tõendist, et ka 4. novembri koosoleku teema oli olukord Madalmaade turul, nagu on märgitud vaidlustatud otsuses.
- 182 Neljandaks viitab komisjon Brüsselis (Belgia) 4. detsembril 1996 toimunud koosolekule, mis puudutas „uut kvoodisüsteemi”.
- 183 Nedri märkis oma leebema kohtlemise taotluses selle koosoleku kohta, et koosolek peeti tema enda, Emesa, DWK, Tréfileurope'i, Tycsa ja WDI vahel. Nedri sõnul oli selle koosoleku eesmärk arutada uue üleeuroopalise kvoodisüsteemi kehtestamist. Arutelud siiski tulemuseni ei viinud. Nendele ennast süüstavatele avaldustele ei räägi vastu ükski vastupidine tõend.
- 184 Viiendaks viitab komisjon vaidlustatud otsuses 3. aprillil 1997 Pariisis toimunud koosolekule, mille teema oli „uus kvoodisüsteem”.
- 185 DWK esitatud leebema kohtlemise taotlusest nähtub tegelikult, et koosolek peeti Nedri ja Tréfileurope'i algatusel. Sellel koosolekul osalesid lisaks nendele kolmele ettevõtjale Tycsa, Emesa ja WDI. DWK sõnul jätkati sellel koosolekul uue kvoodisüsteemi kehtestamise arutelusid, kuid need ei viinud siiski tulemuseni. DWK lisab, et sellel koosolekul ja edaspidi vahetati osalejate vahel tundlikku äriteavet. Hagejad kinnitasid osalemist sellel koosolekul oma vastuses vastuväiteteatisele ning käesolevas menetluses Üldkohtu esitatud kirjalikule küsimusele antud vastuses.
- 186 Kuuendaks ja viimaseks vihjab komisjon 9. aprillil 1997 Düsseldorfis toimunud koosolekule, mille teema oli samuti „uus kvoodisüsteem”.
- 187 Selle koosoleku olemasolu kinnitab Nedri oma leebema kohtlemise taotluses. Nedri kinnitab näiteks, et 3. aprilli 1997. aasta koosolekul osalejad (vt punktid 184 ja 185 eespool) jätkasid oma arutelusid, mille eesmärk oli kehtestada uus üleeuroopaline kvoodisüsteem, mis hõlmab ka Norrat ja Šveitsi, kuid millest jäävad välja Ühendkuningriik ja Iirimaa. Hagejad kinnitasid osalemist sellel koosolekul oma vastuses vastuväiteteatisele ning käesolevas menetluses Üldkohtu esitatud kirjalikule küsimusele antud vastuses.

- 188 Eeltoodust nähtub, et tõendatuks tuleb pidada seda, et vähemalt kuuel korral ühe aasta ja nelja kuu pikkuse perioodi jooksul said peamised Euroopa tootjad, st nii club Zurichi liikmed kuni selle lõppemiseni kui ka club Europe'i liikmed alates selle loomisest, sh hagejad, kokku, et vahetada tundlikku äriteavet ja üritada kehtestada uus üleeuroopaline siduv kvoodisüsteem. Kohtupraktikast tuleneb (vt punkt 171 eespool), et selline tegevus on ELTL artikli 101 rikkumise tuvastamiseks piisav. Seega ei lükka hagejate argument, mille kohaselt üleminekuperioodil tegutses iga Euroopa tootja turul sõltumatult, ümber komisjoni väidet, mille kohaselt jätkus üks rikkumine, milles nad osalesid, üleminekuperioodil.
- 189 Lisaks, esiteks ei vaidle hagejad vastu sellele, et üleminekuperioodil club Italia ja club España koosolekud jätkusid (vt vaidlustatud otsuse lisad 3 ja 4). Kuid nagu tuvastatud eespool punktides 152–154, kuulusid need piirkondlikud kokkulepped tervikplaani, mis võimaldab tuvastada ühe rikkumise, kuna neil olid ühised eesmärgid ja meetmed ning kuna olid olemas mehhanismid, mille eesmärk oli koordineerida keelatud kokkuleppe eri osasid. Pealegi osalesid üleminekuperioodil club Italia liikmed 1. märtsi 1996. aasta koosolekul (vt punktid 176 ja 177 eespool) ning club España liikmed kaasati kõikidele koosolekutele, mille olemasolu peeti tõendatuks, välja arvatud 8. oktoobril 1996 Rosmalenis toimunud koosolek. Ka sel täiendaval põhjusel võis komisjon asuda seisukohale, nagu ta tegi vaidlustatud otsuses, et üks rikkumine ei katkenud.
- 190 Teiseks võib komisjon põhjendatult väita, et pingestusterase tootjate ja nende klientide vahel club Zurichi ajal sõlmitud kokkulepete mõju edasikestmine on piisav, et tõendada, et rikkumine jätkus pärast selle klubi lõppemist. Hagejate argument, mille kohaselt peeti kõnealuste lepingute üle läbirääkimisi aasta jooksul eri aegadel ning mille kohaselt mõned lepingud lõppesid 1996. aasta alguses, ei lükka selles suhtes komisjoni analüüsi ümber, kuna hagejad ei tõendanud ega isegi väitnud, et ühtegi lepingut ei sõlmitud veidi aega enne club Zurichi lõppemist.
- 191 Kõigest eeltoodust nähtub, et komisjon võis põhjendatult leida, et vaidlustatud otsuses tema tuvastatud keelatud kokkuleppe üleminekuperioodil ei katkenud ning et see oli järelikult ELTL artikli 101 üks ja vältav rikkumine.
- 192 Seega tuleb nüüd analüüsida hagejate väidet, mille kohaselt üleminekuperioodil nad vähemalt lõpetasid igasuguse rikkuva tegevuse.

c) Rikkumises hagejate osalemise väidetav katkemine

- 193 Hagejad väidavad seoses WDI osalemisega konkurentsivastases tegevuses üleminekuperioodil esiteks, et WDI teatas enda mitteseotusest kohtupraktika tähenduses 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul ning teiseks, et komisjon ei olnud suuteline tõendama tema osalemist konkurentsivastases tegevuses sel perioodil.

Väidetav enda mitteseotusest teatamine

– Enda mitteseotusest teatamise valdkonnas kohaldatavate põhimõtete meeldetuletus

- 194 Olgu meenutatud, et kohtupraktika kohaselt peab ettevõtja oma vastutuse lõpetamiseks kartelliga enda mitteseotusest selgelt ja ühemõtteliselt teada andma, nii et teised osalised oleksid teadlikud asjaolust, et ta ei toeta enam kartelli üldisi eesmärgi. Lisaks peab enda mitteseotusest teatamist tõendama ettevõtja, kes sellele tugineb (kohtuotsused, 27.9.2006, GlaxoSmithKline Services vs. komisjon, T-168/01, EKL, EU:T:2006:265, punkt 86, ja 3.3.2011, Siemens vs. komisjon, T-110/07, EKL, EU:T:2011:68, punkt 176; vt selle kohta ka kohtuotsused, 6.1.2004, BAI ja komisjon vs. Bayer, C-2/01 P ja C-3/01 P, EKL, EU:C:2004:2, punkt 63, ning Aalborg Portland jt vs. komisjon, punkt 141 eespool, EU:C:2004:6, punktid 81–84).

– Hagejate väite põhjendatus

- 195 Hagejad on seisukohal, et WDI teatas nõuetekohaselt enda mitteseotusest kartelliga kohtupraktika tähenduses, kuna tema esindaja teatas 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul:
- „Praegusel hetkel ei ole klubil meie jaoks mingit mõtet.”
- 196 Kohe tuleb tõdeda, et selle avalduse tõlevastavust, mida komisjon ei ole pealegi vaidlustanud, kinnitab Emesa, kelle märkmiku väljavõtte hagejad ja komisjon esitasid. Niisugust avaldust ei saa siiski pidada WDI enda kartelliga mitteseotuks lugemise tahte selgeks ja ühemõtteliseks väljenduseks.
- 197 Nimelt ilmneb 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul tehtud Emesa märkmete lugemisel, et WDI esindaja väljendas end nii arutelu raames, mis puudutas vahendeid, mida sel koosolekul osalejad võisid kaaluda, et leevendada club Zurichi kriisi. Seega, pärast kahtluste väljendamist seoses võimalusega kohaldada uuesti club Zurichi kohustusi, märkis WDI esindaja sõnavõtude käigus, mis puudutasid küsimust, kas oli vaja kehtestada uus kvoodisüsteem, ning vastuseks Tréfileurope'i esindajate väljendatud seisukohale, kes tegid ettepaneku jääda olemasoleva süsteemi juurde – st tollal club Zurich –, et tema arvates ei olnud club Zurichil enam mõtet. Seetõttu arvas Emesa esindaja WDI ettevõtjate hulka, kes tollal olid uue süsteemi kehtestamise poolt. Niisugust avaldust ei saa seega tõlgendada kui tõendit WDI tahte kohta lõpetada rikkumises osalemine ja tegutseda pingestusteraseturul konkurentsi soodustavalt.
- 198 WDI esindaja avalduse niisugust tõlgendust kinnitab veel Emesa esindaja sellega, et ta tegi pärast uue kvoodisüsteemi kehtestamise vajaduse arutelusid puudutavaid märkusi kande tabeli kohta, mis näitab ära kvootide jagamise arutelu tulemuse ja milles WDI on ära toodud. Vastupidi sellele, mida väidavad hagejad, komisjoni tõlgendus, mille kohaselt Emesa esindaja selle tabeli kohta tehtud kanne pärast märkmeid, milles kirjeldatakse WDI esindaja avaldust, näitab, et kvoodiarutelud järgnesid sellele avaldusele, on kõige tõenäolisem, sest selliseid märkmeid tehakse üldjuhul ajalisel järjestuses.
- 199 Järelikult ei ole hagejad esitanud tõendit, mille esitamise kohustus neil lasub, WDI enda mitteseotusest teatamise kohta 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul.

Hagejate osalemine üleminekuperioodil toimunud koosolekutel

- 200 Vaidlemata formaalselt vastu sellele, et nad viibisid kohal vaidlustatud otsuse põhjenduses 613 mainitud koosolekutel, väidavad hagejad siiski, et nad ei käitunud nendel koosolekutel konkurentsivastaselt.
- 201 Tuleb siiski meenutada, et nagu tuvastatud eespool punktides 173–188, osalesid hagejad üleminekuperioodil kuuel koosolekul, mille käigus vahetati tundlikku äriteavet ja arutati uue kvoodisüsteemi kehtestamist, et leevendada club Zurichi läbikukkumist. Eespool punktis 171 viidatud kohtupraktika kohaselt aga piisab nende koosolekute eesmärgist, et tuvastada ELTL artikli 101 rikkumine. Seega tuleb asuda seisukohale, et komisjon on suutnud tõendada, et hagejad, kes ei tõendanud, et nad teatasid enda mitteseotusest 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul, ja keda on sarnaselt teistele osalejatele mainitud ITC, DWK ja Nedri leebema kohtlemise taotlustes, milles nendele koosolekutele viidatakse, ei katkestanud üleminekuperioodil oma rikkumises osalemist. Järelikult ei saa nad nõuda mingisugust trahvi vähendamist vaidlustatud otsuses arvesse võetud kestuse alusel.

3. Järeldus hagi esimese kahe väite kohta

- 202 Eeltoodust nähtub, et komisjon tuvastas õigesti ühe rikkumise olemasolu, mis seisneb tervikplaanis, millesse kuulusid eri kokkulepped, mille raames see rikkumine toime pandi.

- 203 Lisaks tõendas komisjon, et üleminekuperioodil club Zurichi lõppemisest kuni club Europe'i alguseni see üks rikkumine ei katkenud, esiteks kuna sel perioodil pidasid club Zurichis osalejad konkurentsivastaseid koosolekuid, teiseks kuna keelatud kokkuleppe kohalikud ja piirkondlikud osad jätkusid, ning kolmandaks kuna club Zurichi raames võetud meetmete konkurentsivastane mõju kestis pärast keelatud kokkuleppe kõnealuse osa lõppemist edasi.
- 204 Lisaks tõendas komisjon ka seda, et WDI, kes ei tõenda nõuetekohaselt enda mitteseotusest teatamist club Zurichi viimasel, 9. jaanuari 1996. aasta koosolekul, jätkas üleminekuperioodil oma konkurentsivastast tegevust.
- 205 Järelikult tuleb hagi esimene väide ja teise võimalusena esitatud teine väide tagasi lükata.
- [...]

E– Hagejate maksevõimele antud hinnang

- 267 Hagejad vaidlustavad nende maksevõimele antud hinnangu hagi neljas väites.
- 268 Esiteks seavad nad kahtluse alla vaidlustatud otsuse formaalse õiguspärasuse. Selleks viitavad nad hagi seitsmendas väites vaidlustatud otsuse ebapiisavale põhjendamisele 2006. aasta suuniste punkti 35 kohaldamise küsimuses. Kaheksandas väites kinnitavad nad, et jättes ärakuulamise korraldamata ja andmata neile võimalust teha teatavaks oma seisukoht seoses seisukohaga, millele komisjon kavatses asuda nende maksevõime kohta enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist, rikkus komisjon määruse nr 1/2003 artiklit 27 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõiget 2.
- 269 Teiseks seavad nad kahtluse alla nende maksevõimele nii vaidlustatud otsuses (hagi kuues väide) kui ka 14. veebruari 2011. aasta kirjas (hagi üheksas väide) antud hinnangu põhjendatuse.
- 270 Sellega seoses olgu meenutatud, et eespool punktides 96–110 toodud põhjustel on 14. veebruari 2011. aasta kiri akt, mille peale on võimalik edasi kaevata. Kuid nagu väitis komisjon vastuseks talle Üldkohtu esitatud kirjalikele küsimustele ja kohtuistungil esitatud küsimustele, ei saa selles kirjas sisalduva otsusega, mis on hagejate olukorra hinnang, mis on hilisem vaidlustatud otsuses ja peadirektori, mitte komisjoni, kes on vaidlustatud otsuse autor, kolleegiumi antud hinnangust, viimast asendada. Järelikult peab kohus vaidlustatud otsuses ja 14. veebruari 2011. aasta kirjas antud hinnanguid eraldi kontrollima ning 14. veebruari 2011. aasta kirja saatmine ei muutnud esemetuks vaidlustatud otsuse peale esitatud hagi nõudeid ja väiteid.

1. Hagejate maksevõime hindamine vaidlustatud otsuses

- 271 Hagejate maksevõimele antud konkreetne hinnang esitati vaidlustatud otsuse punktis 19.5.11 (põhjendused 1176–1179), mida on korratud allpool:

„19.5.11 [WDI], [WDV] ja [Pampus]

1176 Kuna [WDI], [WDV] ja [Pampus] esitasid taotluse, milles viidatakse maksevõimetusele, vaadatakse need taotlused läbi koos [Pampuse] tasandil, mis ühendab WDI-d ja [WDV-d]. Niisiis, [Pampuse] finantssuutlikkuse hindamiseks võetakse arvesse WDI-le, [WDV-le] ja [Pampusele] määratud trahvide kogusummat, võtmata arvesse [Pampuse] võimalikku vastutust. Selleks summaks on 56 050 000 eurot, mis vastab 15 485 00 euro osas summale, mille maksmise eest tuleks WDI-d, [WDV-d] ja [Pampust] solidaarselt vastutavaks pidada, 30 115 000 eurole, mis on summa, mille eest tuleks solidaarselt vastutavaks pidada WDI-d ja [WDV-d], ning 10 450 000 eurole, mis on summa, mille eest peaks WDI üksi vastutama.

- 1177 [Pampuse], [WDV] ja WDI taotlused, milles viidatakse maksevõimetusele, tuleb eespool punktides 1178 ja 1179 esitatud põhjustel rahuldamata jätta.
- 1178 Järgmised asjaolud näitavad, et [Pampusel] ja WDI-l on niivõrd suured finantsraskused, et nad ei näi suutelised trahvi maksuma: (i) [Pampusel] ei ole omakapitali; (ii) [Pampusel] on käibekapital miinuses ligikaudu 100 miljonit eurot, trahv kaas arvatud; (iii) [Pampus] laenas raha kontserni teistele äriühingutele ligikaudu 140 miljoni euro ulatuses, kusjuures neid laene ei kantud kahjumisse, kuid [Pampus] ei näe nende puhul mingit tagasimaksmise võimalust, kuna kõikidel äriühingutel on negatiivne omakapital ning (iv) WDI oli oma tegevuse jätkamiseks sunnitud võtma 2010. aasta veebruaris lühiajalist laenu 20 miljonit eurot. Pangad ootavad ümberkorralduskava juuni lõpuks, et aidata neil otsustada krediidiliinide säilitamise üle kuni 2010. aasta lõpuni.
- 1179 Trahvisummat saab [2006. aasta suuniste] punkti 35 alusel vähendada ainult siis, kui esineb põhjuslik seos finantsraskuste ja trahvi olemasolu vahel. [Pampuse], [WDV] ja WDI esitatud teabest ei ilmne, et see põhjuslik seos esineks. Esiteks nähtub põhjenduses 1178 kokku võetud finantsandmetest, et PIB ja WDI tõenäoliselt ei jää ellu, olenemata trahvi maksmisest. Teisisõnu ei näi tõenäoline, et trahvi vähendamine suurendab kontserni ellujäämise tõenäosust lähemas tulevikus. Ettevõtja ellujäämine ei sõltu seega trahvisummast, vaid aktsionäride (sh ArcelorMittal WDI-s kolmandiku ulatuses) tehtud otsustest. Teiseks, suur osa [Pampuse] ja WDI finantsprobleemidest on tekkinud hiljutiste [Pampuse] rahaliste vahendite liikumiste tõttu samadele aktsionäridele kuuluvatele muudele äriühingutele. Arvestades väljakujunenud kohtupraktikat ja praktikat, mille kohaselt on komisjonil pädevus hinnata, millises ulatuses on aktsionäridel võimalik osaleda trahvi maksmisel raskustele viitavate äriühingute finantseerimises, ei ole mingit põhjust vähendada trahvi olukorras, kus rahalised vahendid on pärast vastuväiteteatise saamist üle kantud seotud äriühingutele ilmselge soovi või mõjuga eitada komisjoni karistamispoliitikat.”
- a) Seitsmes väide, et hagejate maksevõimele antud hinnangut ei ole põhjendatud
- 272 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab ELTL artikliga 296 nõutav põhjendus vastama asjaomase akti olemusele ning sellest peab selgelt ja üheti mõistetavalt ilmnema akti andnud institutsiooni arutluskäik, nii et huvitatud isikutel oleks võimalik teada saada võetud meetme põhjuseid ja pädeval kohtul teostada kontrolli. Põhjendamise nõuet tuleb hinnata juhtumi asjaolusid, eelkõige akti sisu, põhjenduste olemust ning seda huvi arvestades, mis võib olla selgituste saamiseks akti adressaatidel või teistel isikutel, keda akt otseselt ja isiklikult puudutab. Ei ole nõutud, et põhjenduses oleks toodud kõik asjassepuutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna kontrollides akti põhjenduse vastavust ELTL artikli 296 nõuetele tuleb lisaks akti sõnastusele arvestada akti konteksti ja kõiki asjassepuutuvaid õigusnorme (kohtuotsused, 2.4.1998, komisjon vs. Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EKL, EU:C:1998:154, punkt 63; 30.9.2003, Saksamaa vs. komisjon, C-301/96, EKL, EU:C:2003:509, punkt 87, ja 22.6.2004, Portugal vs. komisjon, C-42/01, EKL, EU:C:2004:379, punkt 66).
- 273 Tuleb tõdeda, et seitsmendas väites hagejate esitatud kriitika nende maksevõime hindamise kohta kuulub komisjoni hinnangute põhjendatuse vaidlustamise alla ning see tuleb seetõttu ühendada kuuenda väitega.
- 274 Seevastu eespool punktis 271 korratud vaidlustatud otsuse põhjenduste lugemisel on võimalik tõdeda, nagu liiati seda tõendab see, et hagejad vaidlesid üksikasjalikult vastu nende põhjenduste põhjendatusele, et komisjon on esitanud piisava täpsusega, et võimaldada hagejatel neid mõista ja Üldkohtul kontrolli teostada, põhjused, millest tulenevalt ta leidis, et ta ei pea trahvi 2006. aasta suuniste punkti 35 alusel vähendama.

275 Järelikult tuleb seitsmes väide tagasi lükata.

b) Kaheksas väide, et jättes hagejad ära kuulamata enne, kui ta keeldus rahuldamast nende taotlust võtta arvesse nende maksevõimetust vaidlustatud otsuses, rikkus komisjon määruse nr 1/2003 artiklit 27 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti a

276 Kaheksandas väites kinnitavad hagejad, et jättes nad ära kuulamata nende maksevõimetuse arvesse võtmisest keeldumise põhjuste küsimuses enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist, keeldus komisjon põhjendamatult õigusest ärakuulamisele, mis tuleneb määruse nr 1/2003 artikli 27 lõikest 1 ja põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktist a.

277 Määruse nr 1/2003 artikli 27 lõike 1 kohaselt annab komisjon enne artiklites 7, 8 ja 23 ning artikli 24 lõikes 2 sätestatud otsuste tegemist ettevõtjatele, kelle suhtes komisjon on algatanud menetluse, võimaluse olla ära kuulatud küsimustes, mis on kutsunud esile komisjoni vastuväiteid. Sama sätte kohaselt võivad komisjoni otsused põhineda üksnes sellistel vastuväidetel, mille kohta asjaomastel osapooltel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.

278 Põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktis a on sätestatud, et igaühe õigus sellele, et tema küsimusi käsitletakse erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul, mis on tagatud artikli 41 lõikes 1, kätkeb endas muu hulgas õigust, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada.

279 Esiteks tuleb tõdeda, et hagejad ei vaidle vastu sellele, et enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist korraldati ärakuulamine, millel nad ka osalesid (vt punkt 34 eespool). Nad väidavad siiski, et toimuma oleks pidanud uus ärakuulamine seoses seisukohaga, millele komisjon kavatses asuda nende trahvi vähendamise taotluse küsimuses, mis põhines nende maksevõime hindamisel.

280 Kuid niisuguse ärakuulamise korraldamist ei ole määruse nr 1/2003 artikli 27 lõikes 1 ette nähtud, sest selles sättes on tunnustatud ainult ettevõtjate õigust olla ära kuulatud „vastuväidete” osas, millele komisjon kavatses oma otsused rajada. Ettevõtjate maksevõime hindamine ei kujuta aga endast vastuväidet, mis võiks olla ETL artikli 101 rikkumise eest karistamise otsuse aluseks, vaid võimaldab komisjonil arvesse võtta teatud arvu asjaolusid, mis on esitatud rikkumise koostisosadest sõltumatutele põhjustele tugineva trahvi vähendamise taotluse põhjendamiseks.

281 Teiseks ei tulene ka põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punktist a ettevõtjate õigust olla ära kuulatud enne otsuse tegemist nende vähendamise taotluse kohta, mis põhineb nende maksevõime hindamisel nende esitatud teabe alusel.

282 Niisugune otsus on mõistagi kahjustav üksikmeede selle sätte tähenduses. Siiski tuleb selles ette nähtud õigust olla ära kuulatud pidada järgituks olukordades, kus nagu käesolevas asjas põhineb tehtud otsus üksnes taotleja esitatud asjaoludel ja arvestades talle teadaolevat õiguslikku ja faktilist konteksti (vt selle kohta kohtuotsus, 30.4.2014, Euris Consult vs. parlament, T-637/11, EKL, EU:T:2014:237, punkt 119). Nimelt nähtub Üldkohtule esitatud toimiku dokumentidest ja ka pooled ei ole vastu vaieldud sellele, et komisjon tugines hagejate maksevõime hindamisel teabele, mille hagejad talle esitasid komisjoni esitatud küsimustikule esitatud vastuseks või omal algatusel.

283 On tõsi, et põhiõiguste harta artikli 41 lõike 2 punkti a kohaselt peab komisjon ettevõtjal, kes esitas trahvi vähendamise taotluse tingituna oma maksevõimest, võimaldama esitada oma seisukoht faktiliste või õiguslike asjaolude kohta, millele ta kavatses taotluse rahuldamata jätmisel tugineda, juhul kui neid asjaolusid ei esitanud kõnealune ettevõtja. Seevastu ei kohusta ainuüksi asjaolu, et komisjoni arvates ei ole talle esitatud asjaolud veenvad, teda esitama seda hinnangut enne taotluse läbivaatamist.

284 Järelikult tuleb kaheksas väide tagasi lükata.

c) Kuues väide, et komisjon rikkus vaidlustatud otsuses määruse nr 1/2003 artikli 23 lõiget 3, kuna ta „kuritarvitas oma kaalutusõigust” ja rikkus proportsionaalsuse põhimõtet, jättes arvesse võtmata hagejate maksevõimetuse

285 Kuuendas väites vaidlevad hagejad vastu põhjustele, millest tulenevalt komisjon jättis esialgses otsuses rahuldamata nende trahvi vähendamise taotluse tulenevalt nende maksevõime arvesse võtmisest.

ELTL artikli 101 rikkumise eest karistatud ettevõtjate maksevõime hindamist puudutavad üldised kaalutlused

286 2006. aasta suuniste punktis 35 on silmas peetud mõju, mida võib avaldada ELTL artikli 101 rikkumise eest karistatud ettevõtja maksevõime trahvi arvutamisele, mis talle võidakse määrata. See punkt on sõnastatud järgmiselt:

„Teatavas sotsiaalses ja majanduslikus kontekstis võib komisjon erandkorras taotluse esitamisel võtta arvesse ettevõtja maksevõimetust. Sel puhul ei vähendata trahvi mingil juhul pelgalt ebasoodsa või kahjumliku finantsolukorra tõttu. Vähendamine saab toimuda üksnes kindlate tõendite alusel, mille kohaselt seaks käesolevates suunistes sätestatud tingimustel trahvi määramine pöördumatult ohtu asjaomase ettevõtja majandusliku elujõulisuse ning tema varad kaotaks igasuguse väärtuse.”

287 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui komisjon võtab vastu selliseid käitumisnorme nagu suunised ja annab nende avaldamisega teada, et ta kavatses neid edaspidi nendega hõlmatud juhtumitele kohaldada, siis piirab komisjon oma kaalutusõigust ega saa neist normidest kõrvale kalduda, ilma et tema suhtes olenevalt olukorrast rakendataks sanktsioone selliste õiguse üldpõhimõtete rikkumise eest nagu võrdne kohtlemine või õiguspärase ootuse kaitse (kohtuotsused Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, punkt 251 eespool, EU:C:2005:408, punkt 211, ja 12.12.2012, Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, T-400/09, EU:T:2012:675, punkt 40).

288 Sissejuhatuseks olgu märgitud, et 2006. aasta suuniste punkti 35 alusel saab trahvi vähendada ainult erandkorras ja suunistes määratletud tingimuste alusel. Seega tuleb esiteks tõendada, et määratud trahvi „seaks [...] pöördumatult ohtu asjaomase ettevõtja majandusliku elujõulisuse ning tema varad kaotaks igasuguse väärtuse”. Teiseks tuleb tõendada ka „teatavat sotsiaalset ja majanduslikku konteksti”. Veel tuleb meenutada, et need kaks tingimuste rühma on eelnevalt ette näinud liidu kohtud.

289 Seoses esimese tingimuste rühmaga on leitud, et komisjonil ei ole põhimõtteliselt kohustust konkurentsieeskirjade rikkumise eest määratava trahvisumma kindlaksmääramisel võtta arvesse ettevõtja rasket majanduslikku olukorda, kuna sellise kohustuse tunnustamine viiks turutingimuste halvemini kohandunud ettevõtjatele põhjendamatu konkurentsieelise andmiseni (kohtuotsused Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, punkt 251 eespool, EU:C:2005:408, punkt 327, ning Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 94).

290 Kui see nii oleks, võiks see need ettevõtjad nimelt seada muude, tõhusamate ja paremini juhitud ettevõtjate arvelt soodsamasse olukorda. Seetõttu ei piisa pelgalt asjassepuutuva ettevõtja ebasoodsa või kahjumliku finantsolukorra tuvastamisest, et põhjendada taotlust, milles palutakse komisjonil arvesse võtta tema maksevõimetust, et trahvi vähendada.

291 Lisaks tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et see, et liidu ametivõimu võetud meede põhjustab ettevõtja maksejõuetuse või likvideerimise, ei ole iseenesest liidu õigusega keelatud. Kuigi see võib kahjustada omanike või aktsionäride rahalisi huve, ei tähenda see ometi, et isikulised, varalised ja mittevaralised ettevõtja koostisosad kaotaksid samuti oma väärtuse (kohtuotsused, 29.4.2004, Tokai Carbon jt vs. komisjon, T-236/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ja T-252/01, EKL, EU:T:2004:118, punkt 372, ning Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 50).

- 292 Sellest kohtupraktikast on võimalik järeldada, et ainult isikuliste, varaliste ja mittevaraliste ettevõtja koostisosade väärtuse kaotus, teisiti öeldes varade kaotus, võib põhjendada trahvisumma kindlaksmääramisel selle trahvi määramisest tingitud maksejõuetuse või likvideerimise arvessevõtmist (kohtuotsus Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 51).
- 293 Nimelt ei tähenda äriühingu likvideerimine tingimata kõnealuse ettevõtte lõppemist. Viimane võib sellisena edasi kesta kas äriühingu rekaptaliseerimise korral või kui mõni teine üksus võtab üle kogu tema vara. Niisugune ülevõtmine võib toimuda kas vabatahtliku omandamise või äriühingu varade sundmüügi teel koos tegevuse jätkamisega (vt selle kohta kohtuotsus Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 97).
- 294 2006. aasta suuniste punktis 35 tehtud viidet asjaomase ettevõtja varade igasuguse väärtuse kaotamisele tuleb seega mõista kui olukorda, kus ettevõtja ülevõtmine eelmises punktis viidatud tingimustel näib ebatõenäoline või lausa võimatu. Sel juhul pakutakse ettevõtja varasid müügiks eraldi ning on tõenäoline, et suurt osa nendest ei ostetagi või paremal juhul müüakse märkimisväärselt madala hinnaga (kohtuotsus Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 98).
- 295 Teine tingimuste rühm, mis puudutab teatavat sotsiaalset ja majanduslikku konteksti, viitab kohtupraktika kohaselt trahvi maksmise tagajärgedele eelkõige töötuse suurenemise näol või puudutatud ettevõtjast tootmisahelas ees- või tagapool olevate majandusharude olukorra halvenemises (kohtuotsused, 29.6.2006, SGL Carbon vs. komisjon, C-308/04 P, EKL, EU:C:2006:433, punkt 106, ning Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 99).
- 296 Seega, kui eespool viidatud kumulatiivsed tingimused on täidetud, osutub niisuguse trahvi määramine, mis võib kaasa tuua ettevõtja kadumise, vastuolus olevaks 2006. aastasuuniste punktiga 35 taotletud eesmärgiga. Asjassepuutuvatele ettevõtjatele selle punkti kohaldamine väljendab niisiis konkreetset proportsionaalsuse põhimõtet konkurentsioiguse rikkumiste eest määratavate trahvide valdkonnas (vt selle kohta kohtuotsus Ecka Granulate ja non ferrum Metallpulver vs. komisjon, punkt 287 eespool, EU:T:2012:675, punkt 100).
- 297 Lõpuks, nagu komisjon õigesti meenutas ajutiste meetmete üle otsustavas kohtus ning mitmel korral Üldkohtus kirjalikus ja suulises menetluses, kuna 2006. aasta suuniste punkti 35 kohaldamine on viimane asjaolu, mida võetakse arvesse ettevõtjatele kohaldatavate konkurentsieeskirjade rikkumise eest määratud trahvide kindlaksmääramisel, kuulub karistatud ettevõtjate maksevõime hindamine täieliku pädevuse alla, mis on ette nähtud ELTL artiklis 261 ja määruse nr 1/2003 artiklis 31.
- 298 Selle pädevuse ulatuse osas tuleb meenutada, et see on osa tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte kohaldamisest, mis nüüd väljendub liidu õiguse üldpõhimõttena põhiõiguste harta artiklis 47 ja mis vastab liidu õiguses EIÕK artiklile 6 (kohtuotsused, 8.12.2011, Chalkor vs. komisjon, C-386/10 P, EKL, EU:C:2011:815, punkt 51; 6.11.2012, Otis jt, C-199/11, EKL, EU:C:2012:684, punkt 47, ja 18.7.2013, Schindler Holding jt vs. komisjon, C-501/11 P, EKL, EU:C:2013:522, punkt 36).
- 299 Kohtupraktika kohaselt ei välista EIÕK artikkel 6 nimelt, et haldusmenetluse liiki menetluses määrab „karistuse” kõigepealt haldusasutus. See aga eeldab, et haldusasutuse otsus, mis ise ei vasta EIÕK artikli 6 lõikes 1 ette nähtud tingimustele, oleks allutatud täieliku pädevusega kohtuorgani hilisemale kontrollile. Täieliku pädevusega kohtuorganit iseloomustab muu hulgas õigus muuta tehtud otsust igas küsimuses, nii fakti- kui ka õigusküsimuses. Eelkõige peab niisugusel organil olema pädevus analüüsida kõiki faktilisi ja õiguslikke küsimusi, mis on talle lahendamiseks esitatud vaidluses asjakohased (kohtuotsus Schindler Holding jt vs. komisjon, punkt 298 eespool, EU:C:2013:522, punkt 35; vt Euroopa Inimõiguste Kohus, Menarini Diagnostics vs. Itaalia, nr 43509/08, § 59, 27.9.2011, ja Segame vs. Prantsusmaa, nr 4837/06, § 55, 7.6.2012).

- 300 See, et vaidlusaluse otsuse üle tervikuna omal algatusel kontrolli läbi ei viida, ei riku tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet. Selle põhimõtte järgimiseks ei ole vältimatult vajalik, et Üldkohus, olgugi et ta peab vastama esitatud väidetele ning kontrollima nii õiguslikke kui ka faktilisi asjaolusid, peab omal algatusel uuesti läbi viima toimiku täieliku uurimise (kohtuotsus Chalkor vs. komisjon, punkt 298 eespool, EU:C:2011:815, punkt 66).
- 301 Seega, välja arvatud avalikul huvil põhinev väide, mida kohus peab analüüsima ja vajaduse korral tõstatama omal algatusel, peab liidu kohus kontrolli teostama tõendite alusel, mille on hageja esitanud oma väidete põhjendamiseks, ja kohus ei saa tugineda kaalutlusruumile, mis on komisjonil nende tõendite hindamisel, et loobuda põhjalikust õiguslike ja faktiliste asjaolude kontrollimisest (vt selle kohta kohtuotsus Chalkor vs. komisjon, punkt 298 eespool, EU:C:2011:815, punkt 62).
- 302 Viimaseks, nagu meenutatud eespool punktis 109 ja nagu komisjon õigesti väidab, peab täieliku pädevusega kohus põhimõtteliselt ja ilma et see piiraks poolte esitatud tõendite hindamist, võtma arvesse õiguslikku ja faktilist olukorda, mis esineb tema otsuse tegemise ajal, kui ta leiab, et muutmispädevuse kasutamine on põhjendatud (vt selle kohta kohtuotsused, 6.3.1974, Istituto Chemioterapico Italiano ja Commercial Solvents vs. komisjon, 6/73 ja 7/73, EKL, EU:C:1974:18, punktid 51 ja 52; 14.7.1995, CB vs. komisjon, T-275/94, EKL, EU:T:1995:141, punkt 61, ja 5.10.2011, Romana Tabacchi vs. komisjon, T-11/06, EKL, EU:T:2011:560, punktid 282–285). A fortiori peab see nii olema ka juhtudel, kus nagu käesolevas asjas trahv, mille karistatav ettevõtja peab tasuma, võttes arvesse maksevõimet, on trahv, mis tuleneb ettevõtja esitatud hagi alusel tehtud Üldkohtu otsusest, kusjuures trahvi tegelik maksmine on edasi lükatud.
- 303 Vaidlustatud otsuses esitatud põhjendusi tuleb hinnata neid üldisi kaalutlusi arvestades ja Üldkohtule poolte esitatud fakti- ja õiguslike väidete alusel.
- Vaidlustatud otsuses hagejate maksevõimele antud hinnangu põhjendus
- 304 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 1176–1178 (vt punkt 271 eespool) jättis komisjon rahuldamata hagejate taotlused, märkides, et WDI-l ja Pampusel olid sedavõrd tõsised finantsraskused, et nad ei näi olevat suutelised trahvi maksma. See hinnang põhines järgmistel asjaoludel.
- 305 Esiteks, WDI pidi 2010. aasta veebruaris võtma lühiajalist laenu 20 miljonit eurot, mis oli tema tegevuse jätkamiseks hädavajalik. Pangad ootasid ümberkorralduskava 2010. aasta juuni lõpuks, mil pangad pidid otsustama krediidiinide säilitamise kuni aasta lõpuni.
- 306 Teiseks, Pampusel ei olnud enam omakapitali. Komisjoni hinnangul oli selle äriühingu käibekapital miinuses ligikaudu 100 miljonit eurot, trahv kaasa arvatud.
- 307 Kolmandaks, Pampus laenas kontserni teistele äriühingutele raha ligikaudu 140 miljoni euro ulatuses. Kuigi need laenud ei olnud kantud kahjumisse, ei näinud Pampus nende tagasimaksmise võimalust, sest kõikide võlgnikust äriühingute omakapital oli negatiivne.
- 308 Arvestades hagejate finantsolukorra hinnangut, jättis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 1179 (vt punkt 271 eespool) hagejate trahvi vähendamise taotluse rahuldamata kolmel järgneval põhjusel.
- 309 Esiteks leidis komisjon, et trahvi võimalik vähendamine ei suurendaks kontserni ellujäämise tõenäosust lähemas tulevikus. Seega, isegi kui trahvi nullini vähendataks, ei jääks Pampus ja WDI tõenäoliselt ellu.
- 310 Teiseks on komisjon seisukohal, et olenemata määratud trahvi suurusest sõltub kontserni ellujäämine aktsionäride, sh ArcelorMittal, kellele kuulub üks kolmandik osalusest WDI kapitalis, tehtud otsustest.

- 311 Kolmandaks, suur osa Pampuse ja WDI finantsprobleemidest on tekkinud hiljutiste Pampuse rahaliste vahendite liikumiste tõttu samadele aktsionäridele kuuluvatele muudele äriühingutele. Komisjoni hinnangul ei ole mingit põhjust vähendada trahvi olukorras, kus rahalised vahendid on pärast vastuväiteteatise saamist üle kantud seotud äriühingutele „ilmselge soovi või mõjuga eitada komisjoni karistamispoliitikat”. Kohtuistungil täpsustas komisjon, et viimati nimetatud põhjus on üksi piisav, et põhjendada igasuguse hagejate esitatud trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmist, sest väidetav maksevõimetus on tekkinud kaalutusõiguse alusel tehtud juhtimisotsuste tõttu, mille nad on ise vastu võtnud.
- 312 Ent erinevalt vaidlustatud otsuses eeldatust ei lõppenud hagejad pärast 2010. aasta juunit. Muidugi ei mõjuta see asjaolu vaidlustatud otsuses antud hinnangu õiguspärasust. See võib siiski tekitada kahtluse vähemalt kohtul nende väljavaadete tõsisuse ja põhjendatuse küsimuses, mida pakkus hagejate olukord vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeval, arvestades tollal komisjonile edastatud teabe sisu.
- 313 Sellega seoses esitavad hagejad omalt poolt veenvalt põhjused, miks – arvestades nende tõendite sisu, mille nad oma maksevõime hindamise taotluse põhjendamiseks esitasid – ei vasta komisjoni antud hinnangud stsenaariumile, mis oli tollal kõige tõenäolisem.
- 314 Hagejad tõendavad piisavalt, et nende keskpikad ja pikaajalised väljavaated olid positiivsed ning võimaldasid neil seega saada oma võlausaldajatelt toetust kogu 2009. aastal alanud kriisiperioodi vältel. Selle kohta hagejate esitatud dokumendid näitavad märkimisväärseid jõupingutusi, mis tehti nende kulude vähendamiseks ja Pampuse kontserni ümberkorraldamiseks pärast majanduskriisiga seotud käibe kukkumist. Nendest dokumentidest nähtub ka, et kontsern Pampus on alati suutnud hoida head suhet oma pankadega, püüdes saada pidevalt võimalikult head rahastamistingimused, et säilitada ja jätkata oma tegevust vaatamata tõsistele raskustele, mis olid tekkinud.
- 315 Nii on see ka 20 miljoni euro suuruse laenu puhul, mille pangad andsid hagejatele 2010. aasta veebruaris ja mis võimaldas neil saada vajaliku raha, et vältida maksejõuetust. See *statu quo (standstill)* kokkulepe, mille pikendamist enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist tõsiselt kaaluti ja mis toimus 2. juulil 2010, oli näide finantsasutuste tahtest leevendada kontserni likviidsusprobleeme. Komisjon ei teinud vaidlustatud otsuses aga ühtegi järeldust kokkuleppe võimalikust pikendamisest. 2008. aastal aset leidnud üldise majanduskriisi tulemuse kontekstis hagejatele nende pankade poolt antav jätkuv toetus võis siiski lasta eeldada, et pangad leidsid, et kontsern Pampus ei seisnud silmitsi mitte kasumlikkuse struktuurse puudumise, vaid pigem likviidsusprobleemidega. Nendele kaalutlustele vaatamata jättis komisjon oma analüüsis ilmselgelt piisavalt tõenäolisena kaalumata nende likviidsusvahendite säilitamise, mille hagejatele andsid nende pangad juhul, kui nende rentaablus oluliselt ei halvenenud. Trahvi määramine summas, nagu kavandati esialgses otsuses, võis aga kaasa tuua niisuguse halvenemise. Seega leidis komisjon konteksti selle asjaolu hinnangu alusel, mida ta kasutas hagejate esitatud trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmise põhjusena, vääralt, et hagejatele lõpus määratud trahv ei mänginud mingit rolli.
- 316 Esiteks esitavad hagejad samuti üksikasjalikult ja veenvalt põhjused, miks tehinguid summas üle 100 miljoni euro (Pampuse laen Pampus Stahlbeteiligungsgesellschaft mbH-le (edaspidi „PSB”), mis vastas PSB võlanõudele kontserni Ovako vastu) ja üle 140 miljoni euro (Pampuse võlanõue Pampus Automotive GmbH & Co. KG (edaspidi „PAM”) vastu ligikaudu 55 miljoni euro suuruses summas, TSW Trierer Stahlwerk GmbH (edaspidi „TSW”) vastu 79 miljoni euro suuruses summas ning Speralux SA vastu 10 miljoni euro suuruses summas) ei saanud oma taotluse põhjendamiseks esitatud asjaolusid arvestades pidada puhtaks kahjumiks, nagu komisjon vaidlustatud otsuses ometi tegi. Nimelt ei saanud komisjon selleks, et jõuda radikaalsele järeldusele kontserni teiste äriühingute vastu omatavate Pampuse võlanõuete väärtuse täieliku kaotuse kohta, piirduda sellega, et ta analüüsis võlgnikest äriühingute finantsolukorda, uurides ainult nende raamatupidamise aastaaruannete tulemit, ilma et ta oleks isegi üritanud hinnata nende kasumlikkust, isegi lühiajalises plaanis. Jättes sellise analüüsi tegemata, eiras komisjon kõnealuste laenude tagasimaksmise võimaluste määravat tegurit.

- 317 Lisaks, vaidlustatud otsuse vastuvõtmisest hilisemad asjaolud – kuigi neid ei saa arvesse võtta otsuse õiguspärasuse hindamisel – kinnitavad komisjoni analüüsi pealiskaudsust. Seega ei ole vaidlust selles, et PSB-le Pampuse antud laenu väärtust ei langetatud täies ulatuses vaid ainult poole summa osas, st 50,5 miljoni euro ulatuses, mis tõi kaasa – nagu komisjon möönab – „Pampuse omakapitali seis selge paranemise”. Samuti ei ole vaidlust selles, et Pampuse võlanõude väärtust PAM-i vastu langetati ainult 26,5 miljoni euro suuruse summa osas, mis on pool laenust, mitte kogu antud laen.
- 318 Teiseks on hagejatel alust väita, et komisjon ei saanud hindamisviga tegemata leida, et igasugune trahvi vähendamise taotlus nende poolt kuulus rahuldamata jätmisele vastuväiteteatise teatavakstegemisele järgnevalt tehtud finantstehingute tõttu Pampuse ja sama kontserni teiste äriühingute vahel.
- 319 Esiteks ei saanud komisjon keelduda, nagu ta tegi, võtmast arvesse põhjuseid, miks need kontsernisisesed tehingud tehti. Enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist komisjonile esitatud faktilistest asjaoludest aga nähtub, et kontserni äriühingutele antud finantseeringute eesmärk oli vastata vajadusele rahastada enne vastuväiteteatise saatmist toimunud omandamisi ning pärast vastuväidete teatavaks tegemist toimunud tehingute puhul võimaldada nende äriühingute tegevuse jätkamist.
- 320 Nimelt, kuigi vastuväiteteatis võeti vastu 30. septembril 2008 (vaidlustatud otsuse põhjendus 115), tehti see hagejatele nende sõnul, ilma et komisjon oleks sellele vastu vaielnud, teatavaks 2. oktoobril 2008. Kuid teabest, mille hagejad esitasid vastuseks haldusmenetluses komisjoni esitatud küsimustele, nähtub, et kontsern Ovako omandati 2006. aastal ja et finantstehingud selle omandamise võimaldamiseks, sh PSB-le antud vaidlusalune laen, leidsid aset 2007. aastal. Lisaks, PAM omandati 2007. aastal ja TSW 2005. aastal. Pärast vastuväiteteatist aset leidnud vaidlusaluste tehingute, nt Speraluxile antud laenud, eesmärk oli seega vastuväiteteatise teatavakstegemise kuupäeval kontserni Pampus kuulunud äriühingute likviidsusnõuete katmine.
- 321 Teiseks, nagu hagejad põhjendatult väidavad, ei saanud komisjon jätta arvesse võtmata kontserni Pampus finantsolukorda tervikuna ja selle kontserni elujõulisust. Ilmneb, et nagu hagejad enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist komisjoni sellest teavitasid, peale TSW kõik äriühingud, kelle kasuks vaidlusaluseid finantstehinguid tehti, olid perekondlike valdusühingute nt Pampus ainukontrolli all, kes kõik kuulusid samades osades samadele omanikele, st Pa. ja tema kaks tütar. TSW aga kuulus otseselt kahe kolmandiku osas Pa-le ja ühele tema kahest tütrest ning teda võis seega Pampuse maksevõime hindamise eesmärgil pidada samasse kontserni kuuluvaks. Käesoleva juhtumi asjaoludel oleks komisjon seega pidanud asuma seisukohale, et muude samasse kontserni kuuluvate äriühingute kasuks tehtud finantstehingud ei avaldanud mingit mõju Pampuse maksevõime hindamisele.
- 322 Kolmandaks, äsja ilmnunud hindamisvigadest tuleneb, et komisjon ei saanud põhjendatult asuda seisukohale, nagu ta vaidlustatud otsuses tegi, et trahvisumma, mille ta kavatses hagejatele määrata, ei oma nende elujõulisusele mingit mõju. Järelikult leidis ta samuti väärtalt, et kõnealune summa ei puutu nende maksevõime hindamiselt asjasse.
- 323 Neljandaks ja viimaseks, hagejate argumendid, mille eesmärk on tõendada, et nende aktsionäride sekkumine oli ebatõenäoline, tulenevad vaidlustatud otsuse ebaõigest tõlgendamisest ning need on seega tulemusetud. Nimelt ei leidnud komisjon vaidlustatud otsuses, et niisugune sekkumine oli tõenäoline, vaid ta piirdus muuseas selle märkimisega, et tema arvates sai hagejate ellujäämine sõltuda vaid niisugustest sekkumistest (vt vaidlustatud otsuse põhjendus 1179, mida on korratud punktis 271 eespool).
- 324 Eeltoodust nähtub, et komisjon tegi hagejate maksevõime hindamisel niisuguseid vigu, mis muudab vaidlustatud otsuse õigusvastaseks. Niisugune tõdemus põhjendab põhimõtteliselt seda, et Üldkohus hindab, kas sellest tulenevalt, ja nagu hagejad paluvad tal teha, tuleb muuta neile määratud trahve. Nagu komisjon kohtuistungil väitis, ei ole see siiski vajalik, kui peadirektori 14. veebruari 2011. aasta

kirjas tehtud analüüs võib anda hagejate esitatud trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmise faktilise ja õigusliku aluse. Kuna hagejad vaidlevad vastu ka teisele analüüsile, tuleb analüüsida nende põhjendatust.

2. Hagejate maksevõimele 14. veebruari 2011. aasta kirjas antud hinnangu põhjendatus

325 Olgu meenutatud, et hagejate maksevõime hindamise uus taotlus jäeti 14. veebruari 2011. aasta kirjas uuesti rahuldamata põhjustel, mis olid vastupidised vaidlustatud otsuses esitatud põhjustele. 14. veebruari 2011. aasta kirja asjakohased lõigud kõlavad järgmiselt:

„12. augustil 2010 palusid WDI, WDV ja [Pampus] [...] oma trahve vähendada 2006. aasta suuniste trahvide arvutamise meetodi kohta punktis 35 esitatud tingimuste kohaselt, kusjuures need tingimused on väidetavalt kohaldatavad analoogia alusel tulenevalt nende väidetavast maksevõimetusest.

Komisjoni pädevad teenistused kontrollisid selle taotluse ja kuni 7. veebruarini 2011 poolte esitatud teabe alusel seda teavet ja neid andmeid ning kontrollisid, et kolm eespool nimetatud ettevõtjat ei olnud suutelised trahve maksma, nagu nad kinnitavad. Teenistused analüüsisid eriti trahvide mõju nende kolme ettevõtja elujõulisusele ning võtsid arvesse ka nende suhteid pankade ja oma aktsionäridega ja ka viimaste võimet aidata neid ettevõtjaid rahaliselt, et nad saaksid ära maksta [vaidlustatud otsuses] määratud trahvid.

Sellest analüüsist nähtub, et WDI ei esitanud mingit teavet ega ühtegi uut tõendit, mis näitaks, et 46 550 000 euro suuruse trahvi maksmine seaks pöördumatult ohtu tema elujõulisuse. Vastupidi, teabest, mille WDI esitas kuni 7. veebruarini 2011, nähtub, et ta on suuteline maksma kogu trahvisumma. Viitame eelkõige järgnevate aastate netorahavoogude prognoosidele, mille te meile WDI kohta esitasite: 13,3 miljonit eurot aasta 2011 osas (sh 1,37 miljonit pikaajalise laenu tagasimaksmiseks), 17,7 miljonit eurot aasta 2012 osas (sh 0,7 miljonit eurot pikaajalise laenu tagasimaksmiseks), 14,8 miljonit eurot aasta 2013 osas, 21,5 miljonit eurot aasta 2014 osas, 22,3 miljonit aasta 2015 osas ning 25,4 miljonit aasta 2016 osas. Need netorahavoogude prognoosid on käimasolevate tegevuste positiivsete rahavoogude ja piiratud investeringute analüüsi tulemus. WDI ei tõendanud, et rahavoogude niivõrd heade prognooside korral ei ole ta suuteline trahvi maksma.

Netorahavoogude need prognoosid ei võta arvesse nende laenude kas või osalisi tagasimaksmisi, mille WDI andis talle kuuluvatele äriühingutele, kuigi ei saa välistada, et need tagasi makstakse. Esitatud teabest nähtub veel, et WDI pangad võivad muid kinnisvõlgu maha arvata WDI materiaalsest põhivarast.

Lisaks oleme seisukohal, et WDV ja [Pampuse] maksevõimet ei ole käesolevas asjas vaja hinnata, kuna WDI, kes on ainus kontserni Pampus äriühing, kellele pandi vastutus kogu 46 550 000 euro suuruse trahvi maksmise eest, on suuteline finantseerima kogu seda trahvi või saama selle summa jaoks pangatagatise. Leiame, et komisjonile piisab sellest, kui komisjoni raamatupidamisteenistustele tehakse esialgne makse või antakse aktsepteeritav tagatis, mis katab 46 550 000 euro suuruse summa kogu kohtumenetluse perioodil, et tagada kolme asjassepuutuva ettevõtja individuaalne võlg kuni kohtumenetluse lõppemiseni.

Soovin veel rõhutada, et meie arvates ei ole ükski ettevõtjatest senini tõendanud põhjuslikku või selget seost [vaidlustatud otsuse] punkti 1179 tähenduses määratud trahvi ja WDI väidetavalt delikaatse finantsolukorra vahel. Uus teave, mis komisjonile esitati [vaidlustatud otsuse] vastuvõtmise ja 7. veebruari 2011 vahelisel ajal, näitab vastupidi selgelt, et pärast vastuväiteteatise esitamist andis WDI kontserni Pampus kolmandatest isikutest ettevõtjatele laene, ilma et ta oleks laenusajatele kehtestanud maksegraafikud. Need laenud, mida anti ligikaudu 115 miljoni euro ulatuses, ületavad ilmselgelt WDI-le määratud trahvi summa.

Seega olen sunnitud teile teatama, et olles pärast selle kuupäeva, mil te vaidlustatud otsuse kätte saite, ja 7. veebruari 2011 vahelist aega teie esitatud uut teavet ja uusi andmeid tähelepanelikult analüüsinud, ei näe me mingit põhjust [vaidlustatud otsuse] artikli 2 WDI-le, WDV-le ja [Pampusele] määratud trahvide ülevaatamiseks või vähendamiseks ning me ei saa seega teie taotlust rahuldada.”

- 326 Selleks et vaidlustada 14. veebruari 2014. aasta kirjas esitatud põhjendused, milles võetakse arvesse peamiselt WDI netorahavoogude prognoose, väidavad hagejad, et 2006. aasta suuniste punkti 35 seisukohast ei saa see kriteerium ainsana olla ettevõtja maksevõime analüüsi alus.
- 327 On tõsi, et netorahavoogude prognoosid on selgelt juhuslikku laadi, millest ainsana ei saa ettevõtja maksevõime analüüs sõltuda. Kuid vastupidi sellele, mida arvavad hagejad, ei piisa sellest juhuslikust laadist, et seada kahtluse alla järeldusi, mis on võimalik teha seoses WDI tõenäolise võimega saada kasumit teabe põhjal, mille nad esitasid oma maksevõime uue hindamise taotluses.
- 328 Seevastu on hagejatel alust väita, et nende trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmiseks ei saanud peadirektor jätta tähelepanuta seda, et nad tõendasid – esitades arvukaid keeldumisi pankadelt, kes neile olid juba laene andnud, ning esitades mitu finantsanalüüsi aruannet – piisavalt, et nad ei olnud võimelised lõppkokkuvõttes nende kanda jäetud trahvide kogusummat, nagu see tulenes esimesest muutmisotsusest, ühe maksega tasuma ega saama selle summa ulatuses finantseeringut või isegi pangagarantiid.
- 329 Sellega seoses, nagu tõdes ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik (kohtumäärus Westfälische Drahtindustrie jt vs. komisjon, punkt 65 eespool, EU:T:2011:178, punktid 35 ja 43), esitasid hagejad üle kümne põhjendatud laenuaotluse tagasilükkamise ning tuleb eeldada, et pank lähtub – nii positiivse kui ka negatiivse – krediidi- või garantiiotsuse korral krediidasutusena alati endahuvist, ja on oma aktsionäride huve arvestades ka kohustatud seda tegema.
- 330 Lisaks on põhjused, miks ei piisanud käesolevas asjas kontsernisestele finantstehingutele tuginevast põhjusest hagejate esitatud trahvi vähendamise taotluse rahuldamata jätmise põhjendamiseks, toodud eespool punktides 316–321.
- 331 Järelikult tegi peadirektor hagejate esitatud maksevõime uuesti hindamise taotluse rahuldamata jätmisel vigu, mis võivad 14. veebruari 2011. aasta kirja õigusvastaseks muuta.
- 332 Eeltoodust nähtub, et komisjon tegi vigu, kui kahel korral hindas hagejate maksevõimet. Need vead võivad ühelt poolt kaasa tuua vaidlustatud otsuse tühistamise hagejatele trahvi määramise osas ja 14. veebruari 2011. aasta otsuse tühistamise ning teiselt poolt põhjendada seda, et Üldkohus kasutab oma täielikku pädevust.

3. Täieliku pädevuse kasutamine Üldkohtu poolt

- 333 Nagu meenutatud eespool punktides 286–303, tulenevad 2006. aasta suuniste punktis 35 ette nähtud tingimused kohtupraktikast ning miski ei takista Üldkohtul, kellele komisjoni vastuvõetud üldised suunised ei ole küll siduvad (vt punkt 227 eespool), kohaldada neid samu tingimusi oma täieliku pädevuse teostamisel.
- 334 Kuna hagi nelja esimese väite analüüsist ei ilmnenu ühtegi viga, mis võiks vaidlustatud otsuse õigusvastaseks muuta, ning Üldkohtul ei ole mingit põhjust pidada ebasobivaks hagejatele määratud trahve, nagu need tulenevad vaidlustatud otsuse artikli 2 punktist 8, tuleb hagejate maksevõimet uuesti hinnata seega seda summat arvestades.

- 335 Selleks et tagada ettevõtja maksevõime hindamise kasulik mõju tema kanda jäetava trahvi seisukohast, peab Üldkohus täieliku pädevuse teostamisel hindama tema otsuse vastuvõtmise ajal esinenud olukorda (vt punktid 109 ja 302 eespool), arvestades dokumente, mille pooled võivad talle esitada kuni suulise menetluse lõppemiseni, tingimusel et need vastavad 2. mai 1991. aasta Üldkohtu kodukorra artiklis 48 ette nähtud vastuvõetavuse tingimustele.
- 336 Pooltel oli võimalus lisada kohtuasja toimikusse kirjaliku menetluse lõpetamisest hilisemaid dokumente, mille olemasolule nad mõlemad avalikul kohtuistungil viitasid. Nad kasutasid seda võimalust ja mõlemad esitasid nende dokumentide kohta märkusi. Kumbki pool esitas ka oma seisukohad vastaspoole märkuste kohta.
- 337 Hagejad väidavad, et kõige hilisemate andmete analüüs näitas, et neil ei olnud piisavalt raha vaidlustatud otsuses neile määratud trahvi kogusumma maksmise tagamiseks. Samuti ei saa nad arvestada krediidasutuste abiga. Neid asjaolusid arvestades tooks trahvi sissenõudmine kaasa nende likvideerimise, mille raames komisjoni nõue ei oleks eelisinõue.
- 338 Asutused, kes neile on juba krediiti andnud, ei ole valmis oma toetust suurendama, nagu tunnistavad nende keeldumised pikendada krediidilimiiti, mida nad 2013. aastal kolmeks aastaks palusid. Seega nõustusid pangad hagejatele antud krediidiline pikendama ainult 14. septembrist 2014 kuni 30. novembrini 2015.
- 339 Samuti ei õnnestunud hagejatel müüa vara, mille tulemi abil nad lootsid võlgasid tasuda. See olukord kinnitab maatükkide ja kätiste madalat rentaablust ning sellest tulenevalt selle vara madalat väärtust, mille nad kavatsesid ära müüa.
- 340 Nende raamatupidamisaruannete tulem paranes suures osas tänu trahvi maksmiseks ette nähtud reservi uuesti sissekandmisele. Lisaks ei mõjuta nende maksevõimet Pampuse võlakoormuse vähendamine. Ka viis aastat tagasi tehtud investeeringute amortisatsiooniga kaasneva finantskoormuse vähenemise mõju on ammeldumas.
- 341 Järkjärgulised maksed, mida nad teevad kohtumääruse Westfälische Drahtindustrie jt vs. komisjon, punkt 65 eespool (EU:T:2011:178) kohaselt, kujutavad endast iga-aastast finantskohustust suuruses 3,6 miljonit eurot, mis takistab neil tegemast vajalikke investeeringuid oma konkurentsivõime säilitamiseks.
- 342 Hagejad leiavad, et nende likvideerimisega kaasneks nende varade väärtuse kaotus. Nende arvates tuleb asuda seisukohale, et kui varade ostmist kaaluks ainult üks ostja, väheneks varade väärtus kohe ligikaudu 25%.
- 343 Lõpuks, arvesse ei tule võtta kontserni Penta/Equinox avaldusi seoses nende bilansi jätkusuutlikkusega, sest need avaldused on tehtud hea pildi andmiseks ega taga kuidagi õigsust.
- 344 Järelikult väidavad hagejad, et Üldkohus pidi oluliselt trahvi vähendama, kuna trahvi vähendamisel koos järkjärgulise maksmisega võis olla ainult erandlik iseloom. Nende sõnul on tasutav igasugune trahv, olenemata selle suuruselt, kui makseid võidi teha piisavalt pika perioodi jooksul. Lisaks peaks Üldkohus end asetama aega, mil komisjon nende maksevõimet hindas, sest vastasel juhul rikutakse võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna teiste ettevõtjate maksevõimet hinnati selle kuupäeva seisuga.
- 345 Komisjon ei nõustu nende argumentidega.
- 346 Kõigepealt tuleb nentida, et kohtumääruses Westfälische Drahtindustrie jt vs. komisjon, punkt 65 eespool (EU:T:2011:178) mõisteti hagejatelt esialgu välja 2 miljoni suurune summa ning igakuise makstav summa, mis kujutab endast iga-aastast lisakohustust suuruses 3,6 miljonit eurot. Vaidlust ei

ole selles, et siiani on hagejad seda kohustust täitnud, mistõttu küsimus, kas nende finantsolukord võimaldab neil trahvi tasuda, puudutab vaid summat, mis on ligikaudu kaks kolmandikku WDI-le alguses määratud summast. On nimelt kindel, et juba makstud summa on 15 miljonit eurot.

- 347 Samuti ei ole vaidlust selles, et aastatel 2011–2013 viisid hagejad läbi omaenda ümberkorralduse, mille tulemusel vabanes Pampus võlgadest krediidasutuste ees. Komisjon väidab lisaks, ilma et hagejad talle vastu vaidleksid, et komisjonile hagejate saadetud 28. mai 2014. aasta kirjast tuleneb, et kontserni Pampus võla maht muutus 350 miljonilt eurolt 2010. aastal 160 miljonile eurole 2013. aastal muu hulgas tänus sellele, et krediidasutused loobusid teatavatest laenudest ja tänu võlakohustuste vahetamisele (swap) investoriga Penta/Equinox, kes tollal kaalus kontserni omandada, muutes need võlad osalusteks. Sel puhul avaldas Penta/Equinox pressiteate, mille oli koostanud komisjon ja mille kohaselt ta leidis, et hagejate bilanss oli „jätkusuutlik” (sustainable balance sheet).
- 348 Veel märgib komisjon, ilma et talle vastu vaieldaks, et hagejad müüsid osalusi, mis neile kuulusid teistes äriühingutes ja mille toote arvelt vähendati nende võlgu. Samuti ei ole vaidlust selles, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmisest alates on hagejatele antud krediidiliine iga kord enne nende maksetähtaega pikendatud. Komisjon väidab veel, et hagejatel õnnestus vähendada oma tootmiskulusid nii soodsate kaubandustingimuste läbirääkimistega (kliientide juures hoitav varu, tarnijate võimaldatud maksetähtaegade pikendamine) kui ka oma töötajatega sõlmitud kokkulepetega, mille eesmärk oli vähendada tööjõukulusid.
- 349 Aastaruannetest 2013. aasta kohta, mille pooled toimikusse lisasid, nähtub samuti, et WDI tegevusnäitajad olid soodsad nii eeldatavate tellimuste kui ka ettevõtja elujõulisuse osas.
- 350 Vastupidi hagejate väidetule tuleb asuda seisukohale, et kõik need tegurid annavad tunnistust nende finants- ja kaubanduspartnerite usaldusest nende elujõulisuse küsimuses, samas kui vastavalt eespool punktis 288 meenutatule peab ettevõtja, kes seda taotleb, tõendama, et tema finantsolukord on selline, et kui ta tasub talle määratud trahvi, kaotavad tema varad kogu oma väärtuse. Ent hagejad ise väidavad, et hüpoteetilisel juhul, mil trahvi maksmine toob kaasa nende likvideerimise, on oodata, et nende vara väärtus väheneb veel 25% võrra, mis aga ei tähenda kogu väärtuse kaotust.
- 351 Samuti tuleb tulemusetuna tagasi lükata hagejate argument, mille kohaselt ei ole neil trahvi maksmiseks piisavalt raha, sest sellel põhjusel ei saa trahvi vähendada.
- 352 Lisaks, nagu tõdetud eespool punktides 347 ja 348, õnnestus hagejatel aastatel 2011–2013 vabaneda oma võlgadest summast, mis igal aastal oli suurem trahvi esialgsest summast, samas kui krediidasutused olid alati nõus antud vahendite pikendamisega. Neid asjaolusid arvestades ei saa pidada tõendatuks nende väidet, et ükski krediidasutus ei oleks enam valmis neid toetama juhul, kui nõutakse veel maksmata trahviosa tasumist, ilma et see piiraks hagejate võimalust paluda, et komisjon ise neile maksesoodustusi teeks.
- 353 Pealegi ei ole nende trahvi maksmise võimetuse tõendamiseks piisav see, et hagejad ei ole suutelised leidma ostjaid oma kõikidele varadele, millest osa – nagu nad ise väidavad – ei ole piisavalt rentaablid.
- 354 Seoses hagejate argumendiga, mille kohaselt paranes nende tulem tänu trahvi maksmiseks ette nähtud reservi uuesti sissekandmisele, tuleb sarnaselt komisjonile tõdeda, et uuesti sissekandmine vastab kohtumääruse Westfälische Drahtindustrie jt vs. komisjon, punkt 65 eespool (EU:T:2011:178) alusel esialgu juba makstud summadele ning et reservi, mis vastab summadele, mida tuleb maksta juhul, kui Üldkohus nende hagi rahuldamata jätab, ei ole kasutatud.
- 355 Mis puudutab trahvi maksmisega kaasnevaid negatiivseid tagajärgi, siis tuleb meenutada, et ettevõtja võimaluse, et ta trahvi tema maksevõimetuse tõttu vähendatakse, eesmärk ei ole kaitsta trahvi maksmisega seotud kõikide ebasoodsate tagajärgede eest, sh isegi tema likvideerimine, vaid üksnes kaitsta teda sellises olukorras selle eest, et tema vara kaotab kogu oma väärtuse.

- 356 Hagejate argument võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise kohta, mis on tingitud sellest, et Üldkohus hindas nende maksevõimet ajal, mil ta otsuse tegi, kuigi teiste ettevõtjate maksevõimet hinnati vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäeval, tuleb tagasi lükata. Nimelt ei ole hagejad sarnases olukorras teiste ettevõtjatega, kes ei esitanud hagi, vaidlustades nende maksevõimele antud komisjoni hinnangu, muu hulgas kuna käesolevas asjas peatas käesoleva hagi esitamine hagejate poolt ning nende ajutiste meetmete kohaldamise taotluse osaline rahuldamine neile määratud trahvi kogusumma maksmise väljanõutavuse käesoleva kohtuotsuse tegemiseni.
- 357 Eeltoodust nähtub, et hagejatel ei ole alust väita, et nende trahvi tuleb nende maksevõime alusel vähendada suuniste punktis 35 komisjoni nimetatud põhjustega analoogsetel põhjustel.
- 358 Järelikult tuleb vaidlustatud otsuse artikli 2 punkt 8 ja 14. veebruari 2011. aasta kiri tühistada ning mõista hagejatele välja sama suur trahv kui see, mis neile vaidlustatud otsuses määrati.

Kohtukulud

- 359 Kodukorra artikli 134 lõike 3 kohaselt jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks. Kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Üldkohus otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakse poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest. Käesoleva asja asjaolusid arvestades tuleb otsustada, et hagejad kannavad ise poole oma kohtukuludest ning komisjon kannab ise oma kohtukulud ning temalt mõistetakse välja pool hagejate kohtukuludest, sh ajutiste menetluste kohaldamise menetlusega seotud kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kuues koda)

otsustab:

1. **Vajadus otsustada käesoleva hagi üle osas, milles Westfälische Drahtindustrie GmbH ja Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG trahvi vähendati komisjoni 30. septembri 2010. aasta otsuses K(2010) 6676 (lõplik), on ära langenud.**
2. **Tühistada komisjoni 30. juuni 2010. aasta otsus K(2010) 4387 (lõplik) ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38.344 – Pingestusteras), muudetud komisjoni 30. septembri 2010. aasta otsusega K(2010) 6676 (lõplik) ja komisjoni 4. aprilli 2011. aasta otsusega K(2011) 2269 (lõplik), artikli 2 punkt 8.**
3. **Tühistada komisjoni konkurentsi peadirektoraadi peadirektori 14. veebruari 2011. aasta kiri.**
4. **Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. ja Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. solidaarne trahv on 15 485 000 eurot.**
5. **Westfälische Drahtindustrie ja Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. solidaarne trahv on 23 370 000 eurot.**
6. **Westfälische Drahtindustrie trahv on 7 695 000 eurot.**
7. **Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
8. **Jätta pool Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. ja Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. kohtukuludest, sh ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kohtukulud, nende enda kanda. Jätta komisjoni**

kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja pool Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. ja Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. kohtukuludest, sh ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kohtukulud.

Frimodt Nielsen

Dehousse

Collins

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 15. juulil 2015 Luxembourgis.

Allkirjad